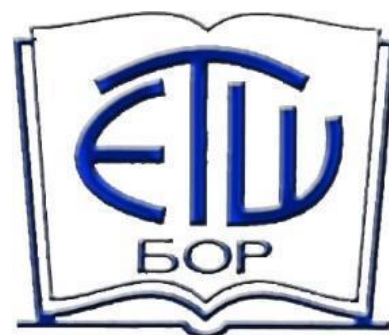

Развојни план школе 2024-2029.

*“Различитост, уважавање,
сарадња - наша снага.”*

Садржај

УВОД	3
Лична карта школе.....	3
Историјат школе	4
Материјално-технички ресурси школе	6
<i>Школски простор</i>	6
<i>Опрема и наставна средства</i>	6
Људски ресурси школе	8
Подручја рада и образовни профили.....	9
Мото, мисија и визија школе	9
<i>Мисија</i>	9
<i>Визија</i>	10
Снаге и слабости школе	11
<i>Снаге</i>	11
<i>Слабости (потребе)</i>	13
ПРИОРИТЕТИ У ОСТВАРИВАЊУ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА, ПЛАН И НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ, КРИТЕРИЈУМИ И МЕРИЛА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ	15
Област квалитета: Програмирање, планирање и извештавање	15
Област квалитета: Настава и учење	18
Област квалитета: Образовна постигнућа ученика	31
Област квалитета: Подршка ученицима	34
Област квалитета: Етос.....	39
Област квалитета: Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима.....	42
МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА НА ОСНОВУ АНАЛИЗЕ РЕЗУЛТАТА УЧЕНИКА НА МАТУРСКОМ И ЗАВРШНОМ ИСПИТУ	46
МЕРЕ УНАПРЕЂИВАЊА САРАДЊЕ СА ПОСЛОДАВЦИМА У СЕКТОРУ КОМЕ ПРИПАДАЈУ ОБРАЗОВНИ ПРОФИЛИ СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ	48
МЕРЕ ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ДОСТУПНОСТИ ОДГОВАРАЈУЋИХ ОБЛИКА ПОДРШКЕ И РАЗУМНИХ ПРИЛАГОЂАВАЊА И КВАЛИТЕТА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ЗА УЧЕНИКЕ КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ПОДРШКА	50
ПЛАН РАДА СА ТАЛЕНТОВАНИМ И НАДАРАНИМ УЧЕНИЦИМА	53
ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА, КАО И ЈАЧАЊА САРАДЊЕ МЕЂУ УЧЕНИЦИМА И РОДИТЕЉИМА, ЗАПОСЛЕНИМА И УЧЕНИЦИМА, РОДИТЕЉИМА И ЗАПОСЛЕНИМА	56
МЕРЕ ПРЕВЕНЦИЈЕ ОСИПАЊА БРОЈА УЧЕНИКА	65
ДРУГЕ МЕРЕ УСМЕРЕНЕ НА ДОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА КОЈЕ ПРЕВАЗИЛАЗЕ САДРЖАЈ ПОЈЕДИНИХ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА	66
ПЛАН ПРИПРЕМЕ ЗА ИСПИТЕ КОЈИМА СЕ ЗАВРШАВА ОДРЕЂЕНИ НИВО И ВРСТА ОБРАЗОВАЊА (МАТУРСКИ, ЗАВРШНИ ИСПИТИ И ДР.)	67
ПЛАН СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА НАСТАВНИКА, ДИРЕКТОРА, СТРУЧНИХ САРАДНИКА, СЕКРЕТАРА И ДРУГИХ ЗАПОСЛЕНИХ У ШКОЛИ	69
ПЛАН НАПРЕДОВАЊА И СТИЦАЊА ЗВАЊА НАСТАВНИКА И СТРУЧНИХ САРАДНИКА	71
ПЛАН УКЉУЧИВАЊА РОДИТЕЉА, ОДНОСНО ДРУГОГ ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА, У РАД ШКОЛЕ	72
ПЛАН САРАДЊЕ СА ДРУГИМ ШКОЛАМА, ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА И ДРУГИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ШКОЛЕ КАО И СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ И КАНЦЕЛАРИЈАМА ЗА МЛАДЕ У ОКВИРУ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	74
ЕВРОПСКИ РАЗВОЈНИ ПЛАН	78

Опис постојеће ситуације	78
<i>Циљеви</i>	79
<i>План активности</i>	80
<i>Очекивани исходи</i>	80
ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ РАЗВОЈНОГ ПЛАНА ПО ОБЛАСТИМА КВАЛИТЕТА	82
СТРУЧНИ АКТИВ ЗА РАЗВОЈНО ПЛАНИРАЊЕ	83

Увод

Школа је васпитно-образовна институција у којој се, са јасно одређеним циљевима и задацима, плански, системски и под руководством наставника стичу знања, вештине и навике, развијају физичке и психичке способности, обогаћује и свестрано развија личност ученика.

Значај школе у савременом друштву које карактерише експанзија знања све је већи. Зато школа настоји да редовном наставом и разним ваннаставним активностима чвршће веже ученике и снажније усмерава њихов развој.

Функција школе је веома значајна и због тога што млади људи у њој бораве у годинама када се најинтензивније развијају и када је могућ најснажнији утицај на њихов развој, животну оријентацију и поглед на свет.

Лична карта школе

Пун назив школе	Економско-трговинска школа
Адреса	Београдска 10
Место	Бор
Округ	Борски
Подручје рада	<ul style="list-style-type: none"> • Економија, право и администрација • Трговина, угоститељство и туризам
Матични број	07351771
ПИБ	102117761
Телефон	030/2433-380, 030/2456-310
Телефакс	030/2456-310
Web site	www.etsbor.edu.rs
E-mail	administracija@etsbor.edu.rs
Лого школе	

Историјат школе

Историја настанка Економско-трговинске школе везује се за 1935. годину када је основана стручна подружна школа у Бору која је оспособљавала будуће трговачке помоћнике, односно квалификоване трговце. Две године касније она прераста у трогодишњу стручну школу за образовање будућих занатлија и трговаца.

Завршетак Другог светског рата и ослобађање Бора били су обележени великим проблемом недостатка радне снаге, а нарочито стручних радника. Није било одељења и облика за систематско школовање ученика за трговину, угоститељство и друштвене делатности, у првом реду економиста, па су се одрасли оспособљавали на течајевима. Из тог разлога Министарство за трговину и снабдевање и Министарство за рад Србије донели су одлуку да се у Бору 1948. године отвори двогодишња трговинска школа. Након две године престала је са радом, али је трговина добила 46 младих квалификованих радника, који су одмах добили запослење у трговинским радњама и продавницама.

Са друге стране, недостатак квалификованих радника у угоститељству омогућује да се школске 1961/1962. године у Бору отвори и почне са радом прва угоститељска школа у Тимочкој крајини са 28 ученика (конобара и куvara), али је седиште већ друге године рада школе пресељено у Зајечар.

Године 1967/1968. просветне и општинске власти дошле су до идеје да ова два подручја рада споје, па се оснива школа за квалификоване раднике терцијалних занимања за образовање и оспособљавање ученика трговинске, угоститељске и занатске стурке.

До 1980. године отворена су истурена одељења економске школе из Зајечара и Ниша за образовање занатлија и индустријских радника.

У периоду од 1980-1990. године функционише систем усмереног образовања са посебним одељењима за економску и правно-биротехничку струку.

Економско-трговинска школа отпочела је са радом 01.09.1991. године са 350 ученика у 11 одељења и 28 наставника.

У првим годинама рада, школа је образовала следеће профиле: економски техничар, продавац (трговински техничар), трговац (трогодишње занимање) и правни техничар, а до 2000. године уводи и образовне профиле: конобар, кувар и угоститељски техничар.

Прва деценија рада поставила је чврсте темеље даљег развоја школе. Захваљујући огромном ентузијазму наставника и изузетним резултатима ученика, школа је већ била препозната на регионалном и републичком нивоу. Интересовање ученика за занимања која нуди Економско-трговинска школа је било је све веће. Уводе се нови образовни профили:

- Школске 2001/2002. године уведен је образовни профил туристички техничар.
- Школске 2003/2004. и 2004/2005. године школа постаје носилац пилот пројекта реформе образовања и уводе се огледни образовни профили **пословни** и **финансијски администратор**.
- Школске 2009/2010. године уписан је нови образовни профил у огледу - **комерцијалиста**, а 2010/2011. године и **туристички техничар – оглед**.

Од школске 2012/2013. год. почиње превођење огледних образовних профила у редован систем образовања и то најпре, **пословни и финансијски администратор**, туристички техничар и на крају, 2015/2016. год. образовни профил **комерцијалиста**.

Од исте године, школа повремено уводи и раније напуштене образовне профиле **правни и економски техничар**, за које је у том тренутку постојало веће интересовање свршених основаца.

Због великог интересовања за трогодишња занимања, школа је од школске 2018/2019. год. уписивала по једно комбиновано одељење **кувар-трговац**.

Исте године се и образовни профил туристички техничар преводи у образовни профил **туристичко-хотелијерски техничар**, да би школске 2022/2023. год. поново вратио старо име - **туристички техничар**.

Такође, од школске 2019/2020. год. правни техничар постаје **правно-пословни техничар** чиме Министарство просвете креће са укидањем односно превођењем образовних профила који су у називу имали реч “администратор” у образовне профиле са називом “техничар”.

Све ове године Економско-трговинска школа је пратила потребе борске привреде и новине које је уводило МП РС, и у складу са тим уводила одговарајућа занимања. У релативно кратком периоду постојања школа, иако мала, постизала је изузетне резултате на највишим нивоима такмичења, како у стручним тако и у општеобразовним предметима.

Међутим, без обзира на успехе које ниже, школа се од школске 2019/2020. год. суочава са озбиљним падом броја уписаних ученика, што због смањења броја свршених осмака у нашем граду, то и због развоја рударства, доласка кинеске компаније Зијин и пораста потражње за производним занимањима.

На крају школске 2023/2024. год. школа боји 188 ученика у 12 одељења и 38 наставника. Половина одељења у школи има 15 или мање ученика, и само 19 наставника има пуну норму.

Свесни проблема у који се налази, школа се током школске 2023/2024. припрема за увођење дуалног система образовања. У сарадњи са Регионалном Привредном Комором Зајечар школа је активно радила на проналажењу заинтересованих послодаваца који би се укључили у овај систем образовања и омогућили ученицима да код њих обављају учење кроз рад. Током ове школске године потписани су предуговори о дуалном образовању са послодавцима, тако да се планира почев од школске 2024/2025. години упис ученика, у образовне профиле трговац и кувар у тогодишњем трајању по **дуалном моделу образовања**.

Материјално-технички ресурси школе

Школски простор

Од свог оснивања 1990. Економско–трговинска школа ради у згради Техничке школе. Преглед просторија школе дат је у следећем табеларном приказу:

Редни број	Врста простора	Површина (м2)
1.	Специјализоване учионице	763,24
2.	Учионице опште намене	327,05
3.	Канцеларијски простор	196
4.	Остали простор (ходници, тоалети)	812
5.	Подрумски простор	252
Свега		2350,29

Укупна површина школског простора износи **2350,29 м²**.

Настава физичког васпитања се годинама реализовала у сали Машинско-електротехничке школе у Бору, да би се због смањеног броја ученика шк. 2023/2024. год. реализовала у згради Техничке школе.

Због смањеног броја одељења у школи напуштен је двосменски рад, настава се реализује у првој смени закључно са 9. часом.

Опрема и наставна средства

Опремљеност ЕТШ опремом и наставним средствима је у складу са Правилником о ближим условима у погледу простора, опреме и наставних средстава.

Ограничавајући фактор у раду школе је недостатак физкултурне сале.

Осим наставних средстава датих у наредном табеларном приказу, школа поседује и специфична наставна средства потребна за реализацију наставе појединих предмета.

Преглед опреме која се користи за реализацију наставе у различитим предметима дат је у следећем табеларном приказу:

Наставни део			
Опрема	Опис	Број комада	Старост
Рачунар	cpu2.8 8gb ram 500 hdd	15	3 год.
Монитор	21.5 incha	14	3 год.
Принтер	MFP Laser mono	5	3 год.
Пројектор	Full hd hdmi vga	13	3 год.
Монитор	19 incha	26	8-10 год.
Рачунар	cpu2.8 2gb ram 320 hdd	33	8-10 год.
Рачунар	cpu2,0-2,8 4gb ram 240 ssd	41	5 год.
Монитор	22 inch	9	3-5 год.
Монитор	19 incha	31	5 год.
Принтер	Laser A4 mono	2	10-15 год.
Скенер	A4	2	10-15 год.
Принтер	A4 inkjet kolor	1	5 год.
Рачунар	cpu 2,0-2,8 4gb ram 240 ssd Profesori Učionica	13	5 год.

Административни део			
Опрема	Опис	Број комада	Старост
Копир апарат	MFP mrežni A3	2	10-15 год.
Рачунар	cpu 2.2-2.8 4gb ram 1TB hdd	1	2 год.
Рачунар	cpu2.8 8gb ram 500 hdd	1	2 год.
Рачунар	cpu2,0-2,8 4gb ram 240 ssd	1	5 год.
Рачунар	cpu2,0-2,8 4gb ram 240 ssd	1	5 год.
Принтер	A4 laser mono	4	5 год.
Скенер	A4	1	5 год.

Административни део помоћни			
Опрема	Опис	Број комада	Старост
Лаптоп	1.0 ghz 4 gb ram 1TB hdd	10	2 год.
Пројектор	Hd ready	4	8-10 год.
Лаптоп	2,5ghz 500gb hdd 4gb rama	2	5 год.
Лаптоп	1,2-3,0 ghz 2 gb ram 160-320 hdd	4	10-15 год.
Телевизор	CRT	2	10-15 год.
Пројектор	Full hd	2	3 год.

Економско-трговинска школа спада у ред технички опремљенијих школа у Србији, полазећи од броја рачунара и друге пратеће опреме. Међутим, без обзира на све наведено, довођење улазног оптичког интернета у школу ће и даље бити приоритет у наредном периоду.

Људски ресурси школе

Кадар Економско-трговинске школе шк.2023/2024. године дат је следећем табеларном приказу:

Људски ресурси	Број извршилаца		Степен стручне спреме							
			I	II	III	IV	V	VI	VII	
Наставно особље	Опште-образовни предмети	22								22
	Стручни предмети	16							2	16
Руководеће особље	1									1
Стручни сарадници	3									3
Административно-рачуноводствено особље	3					2				1
Помоћно-техничко особље	7		2		1	4				

Од 38 наставника положен испит за лиценцу има 28 наставника.

Подручја рада и образовни профили

Преглед образовних профила, броја одељења и броја ученика на крају школске 2023/2024. год.

Подручје рада	Образовни профил	Број одељења	Број ученика
Економија, право и администрација	Економски техничар	3	59
	Комерцијалиста	1	8
	Правно-пословни техничар	1	22
	Техничар обезбеђења	1	15
Трговина, угоститељство и туризам	Туристичко-хотелијерски техничар	2	40
	Туристички техничар	1	10
	Трговац	0,5	6
	Кувар	2,5	28
Свега:		12	188

Мото, мисија и визија школе

Мото (идентитет) школе: “Различитост, уважавање, сарадња - наша снага.”

Мисија

Економско-трговинска школа је средња стручна школа која својим ученицима као **образовна установа** омогућава:

- стицање употребљивих функционалних знања, вештина и умења
- развијање вештина за примену стечених теоријских знања у практичном контексту
- употребу информатичке технологије у свакодневном животу
- припрему за суочавање са изазовима у будућности тако што подстиче ученике на учење, логичко закључивање, анализирање и сврсисходно коришћење знања и идеја
- развијање индивидуалних карактеристика сваког ученика како би сви имали једнаке шансе за успешно укључивање у савремено друштво
- развијање стручних и међупредметних компетенција у складу са захтевима занимања и потребама света рада
- развијање амбициозности и интелектуалне радозналости за целоживотно учење
- подизање свести о преузимању одговорности за напредовање у послу и каријери како би постали врхунски професионалци у својој области
- спремност за сагледавање потенцијала за живот и развој предузетништва

Економско-трговинска школа својим ученицима као **васпитна установа** подстиче:

- лични, социјални, емоционални и интелектуални развој сваког ученика

- сарадњу ученика и наставника и других актера у школском животу која се заснива на међусобном разумевању, поштовању и поверењу
- вредновање људског достојанства и људских права, културне различитости, демократије, правде, правичности, једнакости и одговорности
- развој позитивних људских вредности код ученика, као и унапређивање односа заснованих на уважавање различитости
- критичко разумевање света и лакше укључивање у савремено друштво

Визија

Економско-трговинска школа је савремена школа која тежи да:

- непрекидно унапређује процес наставе и учења и развија практична и применљива знања код ученика
- континуирано побољшава услове учења опремањем школе савременим наставним средствима
- следи потребе и приоритете привреде, као и потребе појединца и друштва у целини
- постаје стручна школа лидер у дуалном образовању у Граду Бору и околини
- афирмише самопоштовање и охрабрује ученике да преузму одговорност за сопствени рад и постигнућа
- препознаје, подржава, негује и подстиче амбицију и интелектуалну радозналост ученика
- негује квалитетне односе свих у школи, протканих задовољством, осећајем прихваћености и припадности, развојем тимског рада, заједничког духа и ентузијазма
- негује толеранцију, демократичност и хуманост

Снаге и слабости школе

Вредновање квалитета рада школе је извршено самовредновањем. Самовредновање је спровео тим за самовредновање на основу стандарда и показатеља квалитета рада установе, прописаних Правилником. На основу свих Извештаја о самовредновању рада школе у претходном петогодишњем периоду, у овом тренутку, у школи се на основу постојећих извештаја могу дефинисати следеће снаге и слабости:

Снаге:

Област квалитета: Програмирање, планирање и извештавање

- Школски програм је засниван на прописаним начелима.
- Постоји међусобна корелација и усклађеност Школског програма, Годишњег плана рада, Развојног плана школе и годишњег календара.
- Садржај годишњег извештаја, са свим релевантним информацијама о раду школе, је усклађен са садржином годишњим планом рада
- Уважавање узрасних, развојних и специфичних потреба ученика при изради програмских докумената
- Укључивање свих циљних група (наставници, ученици, родитељи, сртучни сарадници, директор, локална заједница) у изради Развојног плана
- Конкретизовање циљева из развојног и школског програма и уважавање актуелних потреба школе у оперативним/акционим плановима органа, тела, тимова, стручних сарадника и директора.
- Планирање васпитног рада са ученицима засновано је на аналитичко истраживачким подацима, специфичним потребама ученика и условима непосредног окружења.

Област квалитета: Настава и учење

- Наставници примењују одговарајућа дидактичко-методичка решења:
- истичу циљеве часа,
- дају јасна упутства којима се проверава да ли су ученици разумели градиво или практични задатак.
- На часовима су заступљене и користе се различите технике учења.
- Наставници уче ученике да повежу ново градиво са претходно наученим, са садржајима и примерима из свакодневног живота и различитих области.
- Ученици су заинтересовани за рад и учествују у раду на часу.
- Ученици могу да користе различите доступне изворе знања (интернет, карте, наставни листићи, уџбеници, презентације, шеме, филмови...).
- У школи постоје информатички опремљени кабинети који омогућавају ученицима квалитетну наставу.
- На часу се ствара подстицајна атмосфера за рад уз испољену емпатију и исказано поштовање према ученицима.
- Наставници користе различите поступке за мотивисање ученика (похвала, награда у виду добре оцене).
- Наставници су спремни и мотивисани за даље усавршавање

- Школа изузетно води рачуна о доброј информисаности свих актера у образовно-васпитном процесу.
- Школа је препознатљива као одлична средина за ученике којима је потребна додатна подршка.

Област квалитета: Образовна постигнућа ученика

- Школа реализује квалитетан програм припреме ученика за матурски и завршни испит
- Резултати праћења образовних постигнућа, користе се за даљи развој ученика
- Школа редовно похваљује постигнуте успехе ученика кроз Књигу обавештења
- Ученици су упознати и поштују правила рада у групи и тиму
- Наставници подстичу ученике да развијају сопствене способности
- Ученици се редовно на часу похваљују и награђују за самостално стицање додатних знања и вештина
- Ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, остварују постигнућа у складу са својим капацитетима

Област квалитета: Подршка ученицима

- Отвореност школе за све ученике без обзира на њихову различитост.
- У школи постоји добра организација допунске и додатне наставе где су ученици обавештени и упућени на реализацију.
- Велики број реализованих ваннаставних активности, подстиче индивидуалне склоности и интересовања ученика које их уједно усмеравају на правилно коришћење слободног времена и личног развоја.
- Парламент ученика има изузетну подршку у подстицању и остваривању својих креативних идеја.
- Школа је препознатљива по пружању подршке и помоћи ученицима који раде по инклузивном образовању.
- Кроз наставне програме ученици су у прилици да у симулираном или стварном радном окружењу решавају професионалне задатке помоћу којих стичу вештине потребне за будућу професију.
- Ученицима и родитељима се пружа квалитетна, стручна подршка и помоћ у превазилажењу проблема у свим сегментима образовно-васпитног рада.
- Родитељима је дата могућност константног обавештавања из различитих извора дотока информација о животу и раду школе.
- У школи се често организују акције солидарности у свим видовима хуманитарног карактера.
- Школа има изграђену сарадњу и негује дугогодишње сарадничке односе са релевантним институцијама, како у граду и региону, тако и шире.
- Ученици редовно добијају од педагога и својих одељењских старешина важна обавештења и информације од значаја за њихов напредак и развој где су такође јавно похваљивана сва њихова постигнућа.
- У школи се води рачуна о здрављу и безбедности ученика кроз пропагирање здравих стилова живота и кроз поруке о нетолерисању насиља у било ком облику.

Област квалитета: Етос

- Постоје јасна правила понашања ученика и наставника у школи.
- У школи функционише мрежа за реаговање против насиља у складу са Посебним протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.
- У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу.
- За дискриминаторско понашање у школи предвиђене су мере и санкције

Област квалитета: Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима

- У школи постоји јасно дефинисана организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности
- Формирана стручна тела и тимови су у складу са потребама школе и компетенцијама запослених који редовно имају састанке о чему воде документацију.
- Директор обезбеђује услове да запослени, ученички парламент и савет родитеља активно учествују у доношењу одлука у циљу унапређења рада школе.
- Директор редовно остварује инструктивни увид и надзор у образовно-васпитни рад
- Педагошко-инструктивни рад у школи реализују директор и педагог, у складу са планом рада и потребама школе
- Тим за самовредновање остварује самовредновање рада школе у функцији унапређења квалитета
- Рад и лидерско деловање деловање директора омогућава развој школе
- Директор подстиче професионални развој запослених и обезбеђује услове за његово остваривање у складу са могућностима школе
- Школа је опремљена потребним наставним средствима за извођење квалитетне наставе
- Школа остварује добру сарадњу са другим установама, организацијама и локалном заједницом и обезбеђује остваривање заједничких циљева који доприносе развоју школе и задовољењу потреба ученика
- Материјално технички ресурси користе се функционално у циљу побољшања квалитета наставе

Слабости (потребе):

Област квалитета: Програмирање, планирање и извештавање

- У глобалним плановима рада наставници нису планирали проверу остварености циљева образовања
- Наставници ретко обављају евалуацију наставног часа

Област квалитета: Настава и учење

- Наставник недовољно ефикасно управља процесом учења на часу, не повезује делове часа користећи различите методе и поступке
- Недовољно прилагођавање захтевима ученика (ученицима којима је потребна додатна подршка), односно недовољно уважавање индивидуалних разлика ученика

Област квалитета: Образовна постигнућа ученика

- Школска знања недовољно помажу да се ученици боље сналазе у новим и непознатим ситуацијама
- Ученици не препознају и нису упознати са ваннаставним активностима које организује школа
- Недовољна посећеност часовима допунске наставе
- Недовољна мотивисаност ученика за рад различитим активностима на часу

Област квалитета: Подршка ученицима

- Ученици слабије препознају разноврсне мере за пружање васпитне подршке
- Ученици слабије препознају постојање ваннаставних активности

Област квалитета: Етос

- Недовољно учешће родитеља у животу и раду школе.
- Недовољна примена интерног система награђивања ученика и наставника за постигнуте резултате.
- Не укључивање ученика са сметњама у развоју у различите активности.

Област квалитета: Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима

- Недовољно развијен предузетнички дух и предузимање иницијативе
- Људски ресурси нису у довољној мери у функцији квалитета рада школе

Приоритети у остваривању образовно-васпитног рада, план и носиоци активности, критеријуми и мерила за самовредновање планираних активности

Област квалитета: Програмирање, планирање и извештавање

На основу Извештаја о самовредновању области квалитета “Програмирање, планирање и извештавање” из априла 2022. године утврђене су следеће:

Снаге	<ul style="list-style-type: none"> ● Школски програм је засниван на прописаним начелима. ● Постоји међусобна корелација и усклађеност Школског програма, Годишњег плана рада, Развојног плана школе и годишњег календара. ● Садржај годишњег извештаја, са свим релевантним информацијама о раду школе, је усклађен са садржином годишњим планом рада ● Уважавање узрасних, развојих и специфичних потреба ученика при изради програмских докумената ● Укључивање свих циљних група (наставници, ученици, родитељи, сртучни сарадници, директор, локална заједница) у изради Развојног плана ● Конкретизовање циљева из развојног и школског програма и уважавање актуелних потреба школе у оперативним/акционим плановима органа, тела, тимова, стручних сарадника и директора. ● Планирање васпитног рада са ученицима засновано је на аналитичко истраживачким подацима, специфичним потребама ученика и условима непосредног окружења.
Слабости	<ul style="list-style-type: none"> ● У глобалним плановима рада наставници нису планирали проверу остварености циљева образовања ● Наставници ретко обављају евалуацију наставног часа

Развојни циљ 1: Планирати образовно-васпитни рад који је усмерен на развој и остваривање циљева образовања и васпитања, стандарда постигнућа/исхода у наставним предметима и општим међупредметних и предметних компетенција.					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
1.1. Коришћење међупредметних и предметних компетенција за глобално планирање наставе и исходе постигнућа за оперативно планирање наставе	1.1.1.Подсећање наставника са предметним компетенцијама за сваки образовни профил	Стручна већа школе	Септембар сваке школске године	Познавање предметних компетенција	Записник стручног већа
	1.1.2. Подсећање наставника са међупредметним компетенцијама	Тим за међупредметне компетенције и предузетништво	Септембар и по потреби у развојном периоду	Познавање међупредметних компетенција	Записник тима
	1.1.3.Упознавање/подсећање наставника са исходима постигнућа за сваки образовни профил	Стручна већа школе	Септембар сваке школске године	Познавање исхода постигнућа	Записник стручног већа
	1.1.4.Израда глобалних планова заснованих на предметним и међупредметним компетенцијама	Предметни наставници	Септембар сваке школске године	Настава заснована на компетенцијама	Глобални планови
	1.1.5.Израда оперативних планова заснованих на исходима постигнућа	Предметни наставници	Почетак сваког месеца у току планског развојног периода	Настава заснована на исходима постигнућа	Оперативни планови
	1.1.6. У плановима рада наставника временски и садржајно ускладити програме наставних предмета	предметни наставници, стручна већа, одељењска већа	септембар и почетак сваког месеца	усклађеност програма наставних предмета	оперативни и глобални планови, записници са

	у оквиру разреда (корелација са садржајима других предмета)				стручних и одељењских већа
1.2.Припремање наставног рада који садржи самовредновање рада наставника и/или напомене о реализацији планираних активности	1.2.1.Оспособљавање наставника за свакодневно самовредновање рада кроз повратну информацију од ученика или кроз евалуацију наставног часа	Педагог Предметни наставници	Прво полугодиште и по потреби у току планског периода	Реализован саветодавни рад	Евиденција педагога у раду са наставницима
	1.2.2.Рад наставника на слабостима из личног самовредновања и ревидирању наставних планова	Предметни наставници	Свакодневно током планског периода	Извршено самовредновање наставника	Припреме за час
1.3. Планирање слободних активности ученика на основу резултата испитивања интересовања ученика	1.3.1.Припремање електронског упитника о интересовањима ученика у вези са ваннаставним активностима	Педагог, Тим за техничку подршку	Септембар сваке школске године	Креиран упитник	Упитник
	1.3.2.Спровођење истраживања	Одељењске старешине, Педагог	Септембар сваке школске године	Попуњен упитник	Резултати истраживања
	1.3.3.Планирање слободних активности	Одељењске старешине Педагог, предметни наставници	Септембар сваке школске године	Мотивисани ученици	План слободних активности

Област квалитета: Настава и учење

На основу Извештаја о самовредновању области квалитета “Настава и учење” из априла 2023. године утврђене су следеће:

<p>Снаге</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Наставници примењују одговарајућа дидактичко-методичка решења: <ul style="list-style-type: none"> ○ истичу циљеве часа, ○ дају јасна упутства којима се проверава да ли су ученици разумели градиво или практични задатак. ● На часовима су заступљене и користе се различите технике учења. ● Наставници уче ученике да повежу ново градиво са претходно наученим, са садржајима и примерима из свакодневног живота и различитих области. ● Ученици су заинтересовани за рад и учествују у раду на часу. ● Ученици могу да користе различите доступне изворе знања (интернет, карте, наставни листићи, уџбеници, презентације, шеме, филмови...). ● У школи постоје информатички опремљени кабинети који омогућавају ученицима квалитетну наставу. ● На часу се ствара подстицајна атмосфера за рад уз испољену емпатију и исказано поштовање према ученицима. ● Наставници користе различите поступке за мотивисање ученика (похвала, награда у виду добре оцене). ● Наставници су спремни и мотивисани за даље усавршавање ● Школа изузетно води рачуна о доброј информисаности свих актера у образовно-васпитном процесу. ● Школа је препознатљива као одлична средина за ученике којима је потребна додатна подршка.
<p>Слабости</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Наставник недовољно ефикасно управља процесом учења на часу, не повезује делове часа користећи различите методе и поступке ● Недовољно прилагођавање захтевима ученика (ученицима којима је потребна додатна подршка),односно недовољно уважавање индивидуалних разлика ученика

Развојни циљ 1: Оснаживање наставника за ефикасним управљањем процеса учења на часу					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
<p>1.1.Наставник успешно структурира и повезује делове часа користећи различите методе (облике рада, технике, поступке...) односно спроводи обуку у оквиру занимања / профила у складу са специфичним захтевима радног процеса</p> <p>*Пружање подршке наставницима у употреби активнијих метода;</p> <p>*Усклађивање захтева према исходима;</p> <p>*Појачавање интеракције међу ученицима</p>	<p>1.1.1. Оспособити наставнике за успешно структурирање и повезивање делова часа уз учестало коришћење различитих метода (облика рада, техника, поступка...) Кроз саветодавни рад, обуке, присуствовању интерних предавања, обиласка наставе директора и педагога, коришћења великог броја извора са Интернета</p>	<p>Директор, Педагог, Педагошки колегијум, Чланови Стручних већа</p>	<p>током наставне године</p>	<p>Број одржаних обука у оквиру стручног усавршавања, активност је остварена што се види у извештајима педагога и директора школе са посећених часова, у већини припрема садржана је ова активност</p>	<p>Записници са састанака Стручних већа; Посета часовима; Писане припреме наставника, Извештаји са посећених часова, Разговори са ученицима, Увид у Ес дневник, Праћење и посматрање</p>

	<p>1.1.2. Подстицати наставнике да усклађују захтеве према планираним исходима. Кроз саветодавни рад педагога, директора, различитих извора са Интернета</p>	<p>Стручно веће, Директор, Педагог, Педагошки колегијум</p>	<p>Током наставне године</p>	<p>Заинтересованост и укљученост наставника у разне облике стручног усавршавања, активност је остварена у већини наставних часова што се види у извештајима педагога и директора школе са посећених часова, активност је садржана у припремама</p>	<p>Записници са Стручних већа, - Евиденције педагога и директора, Методичке припреме за час Праћење и посматрање</p>
	<p>1.1.3. Подстицати наставнике да у раду интензивирају интеракцију са и међу ученицима, кроз саветодавни рад са менторима, директором и педагогом</p>	<p>Педагог, Директор, Стручно веће</p>	<p>Током наставне године</p>	<p>Број и квалитет радионица које укључују све актере образовања у школи, активност је садржана у припремама</p>	<p>Евиденције педагога, директора и ментора; Методичке припреме за часове</p>

<p>1.2. Ученику су јасни циљеви / исходи учења и зашто то што је планирано треба да се научи</p>	<p>1.2.1. Поставити ученицима јасне циљеве и прецизне исходе узимајући у обзир интелектуалне могућности и постигнућа ученика;</p>	<p>Предметни наставници</p>	<p>Током наставне године</p>	<p>активност је садржана у припремама активност је остварена у већини наставних часова што се види у извештајима педагога и директора школе са педагошко-инструктивног рада</p>	<p>Планови и припреме наставника; евиденција директора и педагога са педагошко-инструктивног рада</p>
<p>1.3. Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика, подстиче вршњачко учење)</p>	<p>1.3.1. Подстицати вршњачко учење и функционално користити наставна средства;</p>	<p>Предметни наставници</p>	<p>Током године</p>	<p>Вршњачка сарадња на нивоу целе школе, у припремама наставника је садржана ова активност</p>	<p>Оперативни планови наставника, припреме наставника</p>
	<p>1.3.2. Присуствовање угледним часовима који могу бити пример како усмерити интеракцију међу ученицима</p>	<p>Предметни наставници</p>	<p>Током године</p>	<p>Више од 50% наставника присуствује угледним часовима</p>	<p>Анализа часа, дискусија са угледних часова и евиденције посећености угледним часовима</p>

Развојни циљ 2: Оспособљавање наставника за прилагођавањем рада на часу образовно васпитним потребама ученика					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
<p>2.1. Наставник прилагођава рад на часу образов. васпитним потребама ученика.</p> <p>Наставник прилагођава начин рада и наставни материјал индивидуалним карактеристикама сваког ученика</p>	2.1.1. Уважити индивидуалне разлике ученика;	Наставници	Током године	Остварен план подршке ученицима у већини садржаја	Анкетирање и разговори са ученицима; Извештаји са посећених часова директора и педагога
	2.1.2. Прилагодити начин рада индивидуалним карактеристикама ученика	Наставници	Током године	Остварен план подршке ученицима у већини садржаја	Припреме наставника; Извештаји са посећених часова директора и педагога
	2.1.3. Израда наставног материјала прилагођеног карактеристикама ученика (ИОП)	Наставници	Током године	Постоји израђен и остварен ИОП	Материјали

2.2. Наставник посвећује време и пажњу сваком ученику у складу са његовим образовним и васпитним потребама	2.2.1. Пружати континуирану подршку и помоћ према потребама ученика;	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Разговор са ученицима
	2.2.2. Подстицати и мотивисати слабије ђаке давањем лакших задатака, сталним похвалама и бодрењем да то могу да ураде и савладају	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Извештаји са посећених часова директора и педагога; Разговор са ученицима
	2.2.3. Већа посвећеност повратној информацији у виду ширег коментара као битног подстрека за напредовање	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Разговор са ученицима

Развојни циљ 3: Стицање знања, усвајање вредности, развијање вештина и компетенција на часу код ученика					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
3.1. Ученик излаже своје идеје и износи оригинална и креативна решења	3.1.1. Оспособити ученике да се поред репродукције научног градива, постепено навикавају на логично повезивање различитих области	Наставници	Током године	Интересовање и укљученост ученика у такмичењима, већина ученика логички повезују различите области, што се види из евалуације часова и извештаја кроз посету часовима	Разговори са ученицима, Увид у Ес дневник, Праћење и посматрање кроз посету часовима
	3.1.2. Подстицати и ангажовати ученике на вршњачко учење	Наставници, Одељењске старешине	Током године	Вршњачка сарадња на нивоу целе школе Избор вршњачких ментора Креиран план вршњачке подршке	Разговори са ученицима, Увид у Ес дневник, Праћење и посматрање кроз посету часовима

3.2. Увођење ефикасних метода у развоју вештина ученика	3.2.1. Израдити посебне материјале за поједине наставне целине	Наставник	Током године	Дневне припреме су унапређене иновативним елементима наставе	Оперативни планови, Писана припрема за час
	3.2.2. Примењивати иновације у настави кроз разноврсне методе и технике	Наставник	Током године	Дневне припреме су унапређене иновативним елементима наставе	Посматрање, Оперативни планови, Припреме за час
	3.2.3. Подстицање ученика на самостално коришћење различитих извора	Наставник, ученик	Током године	Већина ученика самостално користи различите изворе	Посматрање, Разговори са ученицима

Развојни циљ 4: Вредновање ученика кроз различите поступке је у функцији даљег учења					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
4.1. Ученику су јасни критеријуми вредновања.	4.1.1. Ученике упознати детаљно са критеријумима оцењивања на почетку сваке школске године за сваки предмет појединачно	Наставници	Септембар	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Упитник (самовредновање области Настава и учење), Ес дневник
	4.1.2. Спорадично подсећати ученике на критеријуме оцењивања	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Упитник (самовредновање области Настава и учење)
4.2. Наставник даје потпуну и разумљиву информацију ученицима о њиховом раду, укључујући и јасне препоруке о наредним корацима	4.2.1. Наставник даје ученику повратну информацију о његовом раду.	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Упитник (самовредновање области Настава и учење)
	4.2.2. Наставник даје ученику сугестије за даље напредовање.	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Упитник (самовредновање области Настава и учење)

	4.2.3. Наставник уредно води педагошку свеску и формативно оцењује ученике уз препоруку за даље напредовање	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Увид у Ес дневник, посета часовима, разговор са ученицима
4.3. Ученик поставља себи циљеве у учењу	4.3.1. Развијати код ученика свест о учењу	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Упитник (самовредновање области Настава и учење) Посматрањем
	4.3.2. Развијати мотивисаност и заинтересованост код ученика	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Упитник (самовредновање области Настава и учење), Посматрањем
	4.3.3. Наставник подстиче ученике да се укључе у додатну наставу, ваннаставне активности, школске пројекте.	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Евиденција у ес Дневнику Презентације радова ученика.
4.4. Ученик уме критички да процени свој напредак и напредак осталих ученика.	4.4.1. Помоћ ученику да објективно процени своје знање и рад	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Упитник (самовредновање области Настава и учење) Посматрање

	4.4.2. Подстицање и развијање критичке свести код ученика	Наставници	Током године	Резултати компаративне анализе оцена ученика	Упитник (самовредновање области Настава и учење) Посматрање
--	---	------------	--------------	--	---

Развојни циљ 5: Давање прилике да сваки ученик може да буде успешан					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
5.1. Наставник и ученици се међусобно уважавају, наставник подстиче ученике на међусобно уважавање и на конструктиван начин успоставља и одржава дисциплину у складу са договореним правилима	5.1.1. Наставник инсистира на уважавању личности свих актера наставе.	Наставници, ученици	Током године	међусобно поштовање и уважавање	Разговори са ученицима, Увид у Ес дневник, Праћење и посматрање кроз посету часовима упитник (самовредновање области Настава и учење)
	5.1.2. Наставник упознаје ученике са прописаним начином понашања у школи и на часовима	Наставници, ученици	Септембар, октобар	међусобно поштовање и уважавање	

	5.1.3. Наставник негује демократску и колегијалну атмосферу на часу.	Наставници, ученици	Током године	међусобно поштовање и уважавање	
5.2. Наставник користи разноврсне поступке за мотивисање ученика уважавајући њихове различитости и претходна постигнућа	5.2.1. Наставник омогућава ученику избор обраде појединих тема и начина презентовања	Наставници, ученици	Током године	задовољни/мотивисани ученици за рад	Упитник (самовредновање области Настава и учење) Припрема за час
	5.2.2. Наставник подстиче ученике похвалама, истицањем добрих примера, бодрењем и наглашавањем вере у њихове способности	Наставници, ученици	Током године	међусобно поштовање и уважавање	Увид у Ес дневник, посета часовима, разговор са ученицима
	5.2.3. Наставити са добром праксом похваљивања постигнућа ученика преко Књиге обавештења	Педагог	Током године	међусобно поштовање и уважавање	Евиденција педагога, Књига обавештења

<p>5.3.Наставник подстиче интелектуалну радозналост и слободно изношење мишљења.</p>	<p>5.3.1. Охрабрити ученике на слободно изношење сопственог мишљења и ставова</p>	<p>Наставници, Педагог, Одељењске старешине, вршњаци</p>	<p>Током године</p>	<p>Интересовање и укљученост ученика у ваннаставне активности</p>	<p>Упитник (самовредновање области Настава и учење) Посматрање</p>
<p>5.4.Наставник верује у наше способности</p>	<p>5.4.1.Стално подстицати ученике на усавршавање као вид подизања самопоштовања</p>	<p>Наставник, Одељењски старешина, Педагог</p>	<p>Током године</p>	<p>Интересовање и укљученост ученика у ваннаставне активности</p>	<p>Упитник (самовредновање области Настава и учење) Посматрање</p>
	<p>5.4.2.Охрабривати ученике и истицати њихове позитивне карактеристике и способности</p>	<p>Наставник, Одељењски старешина, Педагог</p>	<p>Током године</p>	<p>Интересовање и укљученост ученика у ваннаставне активности</p>	<p>Евиденције са посете часова директора и педагога</p>

Област квалитета: Образовна постигнућа ученика

На основу Извештаја о самовредновању области квалитета “Образовна постигнућа ученика” из 2023-2024. године утврђене су следеће:

Снаге	<ul style="list-style-type: none"> ● Школа реализује квалитетан програм припреме ученика за матурски и завршни испит ● Резултати праћења образовних постигнућа, користе се за даљи развој ученика ● Школа редовно похваљује постигнуте успехе ученика кроз Књигу обавештења ● Ученици су упознати и поштују правила рада у групи и тиму ● Наставници подстичу ученике да развијају сопствене способности ● Ученици се редовно на часу похваљују и награђују за самостално стицање додатних знања и вештина ● Ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, остварују постигнућа у складу са својим капацитетима
Слабости	<ul style="list-style-type: none"> ● Школска знања недовољно помажу да се ученици боље сналазе у новим и непознатим ситуацијама ● Ученици не препознају и нису упознати са ваннаставним активностима које организује школа ● Недовољна посећеност часовима допунске наставе ● Недовољна мотивисаност ученика за рад различитим активностима на часу

Развојни циљ 1: Рад на континуираном доприносу за бољим образовним постигнућима ученика					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
1.1. Повезивање школских знања са животним ситуацијама	1.1.1. Побољшати и унапредити квалитет знања ученика (тражењем да сами осмишљавају примере, да износе решења дате ситуације)	Предметни наставници, Одељењски старешина	Током школске године	Посматрањем, Педагошко инструктивни рад	ес Дневник, Педагошка свеска наставника

	1.1.2. Континуирано оцењивати, да оцена постане подстицај и вредност трајног знања употребљивог за даљи живот а не сврха сама себи	Предметни наставници	Током школске године	Упитник за ученике, Посматрање	ес Дневник, Оперативни планови наставника
	1.1.3. Код ученика подстицати здрав такмичарски дух	Предметни наставници	Током школске године	Посматрање, Угледни часови	ес Дневник, Евиденција наставника
	1.1.4. Наставити са добром праксом похвале и награде за освојена постигнућа	Предметни наставници	Током, на крају школске године	Посета часовима	ес Дневник, Евиденција наставника
1.2. Препознавање заинтересованих и веће укључивање ученика у ваннаставне активности	1.2.1. Посветити већу пажњу информисању ученика о активностима и манифестацијама у школи и ван ње	Одељењски старешина, Педагог, Предметни наставници	Током школске године	Упитник за ученике, Извештаји педагога	ес Дневник, Евиденција педагога
	1.2.2. Учинити ваннаставне активности транспарентнијим и доступним сваком ученику	Одељењски старешина, Педагог	Током школске године	Књига обавештења за ученике, Друштвене групе са ученицима	Евиденције педагога, Сајт школе, Друштвене мреже школе
1.3. Укључивање ученика у допунску наставу у складу са њиховим потребама	1.3.1. Вршити прилагођавање циљној групи ученика кроз различите методе за разлику од редовног часа	Предметни наставници	По потреби током школске године	Ефекти допунске наставе	ес Дневник
	1.3.2. Ученицима пружити пуну подршку и поштовање како би превазишли препреке у учењу	Предметни наставници	По потреби током школске године	Напредовање ученика, повећање оцена	Педагошка свеска наставника, ес Дневник

	1.3.3. Подизати самопоздање ученицима кроз превазилажење пропуштеног градива	Предметни наставници, Одељењске старешине, Педагог	По потреби током школске године	Боља постигнућа, саветодавни рад са педагогом	ес Дневник, Евиденција педагога
	1.3.4. Укључити родитеље са обавештењима о напретку у раду њиховог детета	Одељењски старешина, Предметни наставници	Током школске године	Преписка са родитељима, Разговори уживо	ес Дневник, Евиденција одељењског старешине
1.4.Мотивисање ученика за рад	1.4.1.Подстицати ученике на редовно оцењивање како би процес рада прешао у навику	Предметни наставници	Током класификационих периода	Стицање радних навика код ученика, Видна постигнућа	ес Дневник, Педагошка свеска наставника
	1.4.2.Употребити различите облике и методе рада, коришћењем бројних наставних средстава	Предметни наставници	Током школске године	Већа мотивисаност ученика изражена вишим постигнућима	Посматрање, Оперативни планови наставника, Посета часовима

Област квалитета: Подршка ученицима

На основу Извештаја о самовредновању области квалитета “Подршка ученицима” шк. 2023/2024. године утврђене су следеће:

<p>Снаге</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Отвореност школе за све ученике без обзира на њихову различитост. ● У школи постоји добра организација допунске и додатне наставе где су ученици обавештени и упућени на реализацију. ● Велики број реализованих ваннаставних активности, подстиче индивидуалне склоности и интересовања ученика које их уједно усмеравају на правилно коришћење слободног времена и личног развоја. ● Парламент ученика има изузетну подршку у подстицању и остваривању својих креативних идеја. ● Школа је препознатљива по пружању подршке и помоћи ученицима који раде по инклузивном образовању. ● Кроз наставне програме ученици су у прилици да у симулираном или стварном радном окружењу решавају професионалне задатке помоћу којих стичу вештине потребне за будућу професију. ● Ученицима и родитељима се пружа квалитетна, стручна подршка и помоћ у превазилажењу проблема у свим сегментима образовно-васпитног рада. ● Родитељима је дата могућност константног обавештавања из различитих извора дотока информација о животу и раду школе. ● У школи се често организују акције солидарности у свим видовима хуманитарног карактера. ● Школа има изграђену сарадњу и негује дугогодишње сарадничке односе са релевантним институцијама, како у граду и региону, тако и шире. ● Ученици редовно добијају од педагога и својих одељењских старешина важна обавештења и информације од значаја за њихов напредак и развој где су такође јавно похваљивана сва њихова постигнућа. ● У школи се води рачуна о здрављу и безбедности ученика кроз пропагирање здравих стилова живота и кроз поруке о нетолерисању насиља у било ком облику.
<p>Слабости</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Ученици слабије препознају разноврсне мере за пружање васпитне подршке ● Ученици слабије препознају постојање ваннаставних активности

Развојни циљ 1: Континуирано оснаживање процеса пружања подршке свим ученицима					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
1.1. Предузимање разноврсних мера за пружање васпитне подршке ученицима	1.1.1. Вршити конструктивну анализу успеха на свим класификационим периодима са датим предлозима ка позитивнијим променама	Одељењске заједнице, Одељењска већа, Стручна већа, Парламент ученика, педагог	На сваком класификационом периоду	Бољи успех ученика на крају наставне године	Увидом у ес Дневник, Извештај педагога о успеху, Записници са седница
	1.1.2. Идентификовати ученике са слабијим постигнућима и укључити их у индивидуални или групни појачан педагошки рад	Наставници, Одељењске старешине, Педагог	На сваком класификационом периоду	Бољи успех ученика који показују слабија постигнућа	Педагошке свеске наставника, Евиденција педагога
	1.1.3. Мотивисати слабије ученике за чешћим посетама допунској настави у предметима где су изражене слабости	Предметни наставници	У току првог полугодишта; По потреби ученика	Већа посећеност часова допунске наставе	Ес Дневник - евиденција и формативно оцењивање, Педагошка свеска наставника
	1.1.4. Организовати ученике који имају бољи успех у помоћи учења и лакшег разумевања градива својим вршњацима који показују слабије резултате	Одељењске старешине, Вршњаци, Предметни наставници	У току школске године	Бољи успех ученика који показују слабија постигнућа	Евиденције одељењских старешина

	1.1.5.Интензивирати укључивање родитеља као додатну подршку кроз појачану комуникацију и сарадњу	Одељењске старешине, Педагог школе	У току школске године	Бољи успех ученика који показују слабија постигнућа	Ес Дневник, Евиденција одељењских старешина, Евиденција педагога
--	--	---------------------------------------	-----------------------	---	--

Развојни циљ 2: Подстицање личног, социјалног и професионалног развоја ученика					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
2.1.Подстицање ученика на укључивање у ваннаставне активности	2.1.1. Ученицима понудити разноврсне ваннаставне активности и подржати њихова интересовања	Предметни наставници, Педагог школе	Прво тромесечје	Већи број ученика који учествује у ваннаставним активностима	Извештај педагога на основу анкетирања ученика
	2.1.2. Омогућити ученицима да искажу своје таленте и подржати их у жељеним правцима	Предметни наставници, Одељењске старешине, Педагог школе	Током школске године	Већи број ученика који учествује у ваннаставним активностима	Евиденције педагога и одељењских старешина
	2.1.3.Наставити са добром праксом транспарентности реализованих ваннаставних активности кроз објаве на школским друштвеним мрежама	Тим за промоцију школе, Педагог	Током школске године	Већи број ученика који учествује у ваннаставним активностима	Евиденција педагога, Објаве на школским друштвеним мрежама

2.2. Промовисање здравих стилова живота и очувања животне средине	2.2.1.Организовати трибине, радионице и предавања за ученике и родитеље у циљу превенције здравља	Педагог, Предметни наставници, Стручна лица	Током школске године	Посећеност трибина, радионица	Евиденција педагога у Књизи активности наставника и ученика
	2.2.2.Практиковати учестале разговоре на часовима са ученицима по питању личног здравља и здравог окружења	Одељењске старешине, Педагог и Наставници	Током школске године	Ученици примењују здраве стилове живота и одговорно се понашају према животној средини	Евиденција педагога, Ес Дневник
	2.2.3.Појачати сарадњу са одређеним службама у Дому здравља по питању реализације превентивних предавања	Педагог, Директор, Одељењске старешине	Током школске године	Ученици примењују здраве стилове живота и одговорно се понашају према животној средини	Евиденција педагога
2.3.Подстицање професионалног развоја ученика кроз каријерно вођење и саветовање	2.3.1. Информисање ученика о будућем позиву према образовним профилима на редовним часовима у корелацији са жељама и могућностима ученика	Наставници, Педагог Тим за Каријерно вођење и саветовање	Друго полугодиште	Информисани ученици	Евиденција педагога, Извештај Тима за КВиС
	2.3.2.Наставити добру сарадњу са институцијама: Националном службом за запошљавање, Факултетима, Привредним друштвима у којима наши ученици изводе практичну наставу	Педагог, Тим за КВиС, Координатори практичне наставе	Током школске године	Информисани ученици	Записници, Извештаји, Евиденције

Развојни циљ 3: Континуирано оснаживање процеса пружања подршке ученицима из осетљивих група и ученицима са изузетним способностима					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
3.1.Развијање вршњачке подршке	3.1.1. Оспособити ученике за пружањем помоћи и подршке ученицима из осетљивих групација	Предметни наставници, Одељењске старешине, Педагог	Прво полугодиште	задовољство ученика из осетљивих групација, мотивисаност ученика за рад	Посматрањем, разговором са ученицима
	3.1.2. Наставити са добром праксом мотивисања ученике да помажу ученицима који раде по измењеном програму ИОП-у2	Предметни наставници, Одељењске старешине, Педагог	Прво полугодиште	задовољство ученика из осетљивих групација, мотивисаност ученика за рад	Посматрањем, разговором са ученицима, Ес Дневник
3.2. Идентификовање ученика са изузетним способностима	3.2.1.Проценити и подржати таленат код ученика са изузетним способностима	Предметни наставници, Одељењске старешине, Педагог	Током школске године	Идентификовани ученици	Ес Дневник, Евиденција постигнућа са такмичења
	3.2.2.Укључивати талентоване ученике у рад додатне наставе и школских секција	Предметни наставници, Одељењске старешине, Педагог	Током школске године	Учешће и постигнућа ученика на такмичењима	Ес Дневник, Евиденција постигнућа са такмичења

Област квалитета: Етос

На основу Извештаја о самовредновању области квалитета “Етос” из 2023. године утврђене су следеће:

Снаге	<ul style="list-style-type: none"> ● Постоје јасна правила понашања ученика и наставника у школи. ● У школи функционише мрежа за реаговање против насиља у складу са Посебним протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама. ● У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу. ● За дискриминаторско понашање у школи предвиђене су мере и санкције
Слабости	<ul style="list-style-type: none"> ● Недовољно учешће родитеља у животу и раду школе. ● Недовољна примена интерног система награђивања ученика и наставника за постигнуте резултате. ● Не укључивање ученика са сметњама у развоју у различите активности.

Развојни циљ 1: Развијати сарадњу на свим нивоима у школи					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
1.1. Родитељи активно учествују у животу и раду школе	1.1.1. Укључивање родитеља у живот и рад школе организовањем спортских дана за ученике, наставнике и родитеље	директор, наставници,	током развојног периода	успешно реализоване заједничке активности	анкета
	1.1.2. Анкетирање родитеља по питању разлога мале посећености састанцима	педагог, одељенске старешине	прво полугодиште школске 2024/2025.	побољшана сарадња и посећеност састанака	анкета

1.2. Наставници уважавају иницијативе ученика	1.2.1. Побољшање комуникације наставника и ученика по питању ученичких иницијатива	педагог, одељенске старешине, тим за културне активности	током развојног периода	реализација ученичких иницијатива	евиденције одељенских старешина, извештај тима за културне активности, извештаји педагога
---	--	--	-------------------------	-----------------------------------	---

Развојни циљ 2: Резултате ученика и наставника подржавати и промовисати					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
2.1. У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате	2.1.1. Допуна Правилника о похваљивању и награђивању и избору ученика генерације одредбама које се тичу интерног система награђивања запослених за постигнуте резултате (Осмислити још начина за награђивање, давањем слободних дана, истицањем најбољег наставника месеца, најактивнијег ученика у области,..)	директор, педагог, активи и тимови	током развојног периода	измењен правилник	правилник о похваљивању и награђивању и избору ученика генерације и похваљивању и награђивању запослених

2.2. Ученици са сметњама у развоју учествују у различитим активностима	2.2.1. Укључивање ученика са сметњама у развоју према својим могућностима(радионице, панои, презентовања,..)	одељенске старешине, наставници, педагог, Ученички парламент	током развојног периода	учешће ученика и њихови радови	записници одељенских старешина, парламента, извештаји педагога
--	---	--	-------------------------	--------------------------------	--

Развојни циљ 3: Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
3.1. Школа развија иновативну праксу и нова образовна решења на основу акционих истраживања	3.1.1. Осмишљавање кампање за промовисање школе у околини (испитивањем садашњих и будућих ученика и родитеља о очекивањима и занимљивим садржајима)	директор, наставници, тим за маркетинг	током развојног периода	активности истраживања	анкета, извештаји
	3.1.2. Осмишљавање вршњачке едукације у склопу Ученичког парламента	педагог, Ученички парламент	током развојног периода	активности парламента	анкета, извештаји

Област квалитета: Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима

На основу Извештаја о самовредновању области квалитета “Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима” из априла 2024. године утврђене су следеће:

<p>Снаге</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● У школи постоји јасно дефинисана организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности ● Формирана стручна тела и тимови су у складу са потребама школе и компетенцијама запослених који редовно имају састанке о чему воде документацију. ● Директор обезбеђује услове да запослени, ученички парламент и савет родитеља активно учествују у доношењу одлука у циљу унапређења рада школе. ● Директор редовно остварује инструктивни увид и надзор у образовно-васпитни рад ● Педагошко-инструктивни рад у школи реализују директор и педагог, у складу са планом рада и потребама школе ● Тим за самовредновање остварује самовредновање рада школе у функцији унапређења квалитета ● Рад и лидерско деловање деловање директора омогућава развој школе ● Директор подстиче професионални развој запослених и обезбеђује услове за његово остваривање у складу са могућностима школе ● Школа је опремљена потребним наставним средствима за извођење квалитетне наставе ● Школа остварује добру сарадњу са другим установама, организацијама и локалном заједницом и обезбеђује остваривање заједничких циљева који доприносе развоју школе и задовољењу потреба ученика ● Материјално технички ресурси користе се функционално у циљу побољшања квалитета наставе
<p>Слабости</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Недовољно развијен предузетнички дух и предузимање иницијативе ● Људски ресурси нису у довољној мери у функцији квалитета рада школе

Развојни циљ 1: Подржати иницијативу и развијати предузетнички дух					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
1.1.Развијање међународне сарадње и пројеката усмерених на развој кључних компетенција за целоживотно учење ученика и наставника	1.1.1.Праћење конкурсних пројеката	менаџмент школе и наставници	током развојног периода	одабран пројекат	конкурсна документација
	1.1.2.Учествовање на конкурсима	менаџмент школе и наставници	током развојног периода	одабран пројекат	конкурсна документација
	1.1.3.Реализација међународне сарадње и пројеката	менаџмент школе и наставници	током развојног периода	постигнута међународна сарадња и развијене кључне компетенције	документација

Развојни циљ 2: Оснаживање људских ресурса у функцији квалитета рада школе					
Задатак	Активност	Носиоци активности	Време реализације	Критеријуми за вредновање	Мерила за вредновање
2.1. Предузимање разноврсних мера за пружање подршке људским ресурсима	2.1.1. Саветодавни рад са наставницима којима је потребна додатна подршка	предметни наставници, педагог	Током школске године	реализован саветодавни рад	евиденција педагога
	2.1.2. Праћење напредовање наставника у зависности од предузетих мера	педагог, директор	током школске године	напредовање наставника	евиденција педагога

	2.1.3. Посећивање угледних/огледних часова	предметни наставници	током наставне године	напредовање наставника	припреме наставника
2.2. Учествовање наставника којима је потребна додатна подршка у активностима за подстицање њиховог напретка	2.2.1. Укључивање наставника којима је потребна додатна подршка - интерна стручна усавршавања	наставници, стручна већа, педагог	током наставне године	задовољство наставника	Извештаји стручних већа, припреме наставника
	2.2.2. Укључивање наставника у похађању семинара	предметни наставници	током наставне године	задовољство наставника	Извештај Тима за стручно усавршавање
2.3. Давање потпуне и разумљиве повратне информације наставницима о њиховом раду и препоруке о наредним корацима	2.3.1. Обавезна повратна информација наставнику о његовом раду	наставник, педагог, директор	током године	задовољство и мотивисаност за рад	евиденција директора и педагога о педагошко-инструктивном раду, упитник за наставнике (самовредновање дате области)

	2.3.2.Обавезна препорука наставнику о наредним корацима, смернице и сугестије за даљи рад	наставник, педагог, директор	током године	задовољство и мотивисаност за рад	евиденција директора и педагога о педагошко-инструктивном раду, упитник за наставнике (самовредновање области Квалитет)
--	---	------------------------------------	--------------	-----------------------------------	--

Мере унапређивања образовно-васпитног рада на основу анализе резултата ученика на матурском и завршном испиту

У Економско-трговинској школи структура матурског/завршног испита зависи од образовних профила који постоје у школи.

Без обзира на структуру, матурским/завршним испитом се проверава да ли је ученик, по успешно завршеном четворогодишњем/трогодишњем образовању, стекао стандардом квалификације прописана знања, вештине, ставове и способности, тј. стручне компетенције за занимање за које се школовао у оквиру образовног профила.

Успешност на матурском/завршном испиту која се остварује углавном је на истом новоу као успешност коју ученици постижу у току школовања, али постоје понекад и извесна одступања, у виду бољих или слабијих резултата, те из тог разлога, резултати остварени полагањем ове врсте испита морају бити узети у обзир при дефинисању мера унапређивања образовно-васпитног рада.

Редн и број	Мера	Носиоци	Време
1.	На часовима предмета који се полажу на матурском/завршном испиту користи се исти/сличан тип задатака који се јавља на матурском/завршном испиту	Предметни наставници	У току сваке наставне године
2.	Оцењивање ученика писаним путем се обавља употребом тестова знања/практичних радних задатака који су припремљени по узору на тестове/практичне радне задатке који се примењују на матурском/завршном испиту	Предметни наставници	У току сваке наставне године
3.	Критеријуми оцењивања у настави усаглашени су са критеријумима оцењивања на матурском/завршном испиту	Предметни наставници	У току сваке наставне године
4.	Праћење резултата које ученици постижу на матурском/завршном испиту (извештај о реализацији матурског/завршног испита) и њихова анализа	Педагог, Наставничко веће Стручна већа	Након реализованог матурског/завршног испита на крају сваке наставне године
5.	Организација припремне наставе	Директор школе	У току сваке наставне године

6.	Одржавање припремне наставе ради припреме ученика за решавање теста за проверу стручно-теоријских знања и главних стручних компетенција израдом радних задатака	Предметни наставници	Април, мај, јун сваке наставне године
7.	Благовремено информисање ученика и родитеља о начину полагања матурског и завршног испита и упознаје их са Приручником о полагању матурског/завршног испита	Одељењске старешине, предметни наставници	У току сваке наставне године
8.	Школа прати промене везане за начин полагања матурског и завршног испита и благовремено информише наставнике, ученике и родитеље	Директор школе	У току сваке наставне године

Мере унапређивања сарадње са послодавцима у сектору коме припадају образовни профили средње стручне школе

У складу са програмима наставе и учења образовних профила школа успоставља сарадњу са одговарајућим привредним друштвима, јавним предузећима и установама, предузетницима и свим другим правним лицима који могу дати допринос образовању ученика у подручјима рада које образује школа.

Сарадња се пре свега тиче реализације практичних облика наставе (практична настава, настава у блоку, професионална пракса и вежбе), али иста може постојати и из других разлога (реализација матурског/завршног испита, стручне посете, професионална оријентација, учење кроз рад...).

Наставак започете и иницирање нове сарадње са различитим организацијама и установама у окружењу, посебно са послодавцима који припадају подручјима рада: економија, право и администрација и трговина, угоститељство и туризам (привредна друштва, јавне установе, јавна предузећа, трговинске радње, трговински ланци продавница, предузетници, банке, књиговодствене агенције, осигуравајуће компаније, туристичка организација, туристичке агенције...) је од великог значаја за ученике јер им омогућује да стечена теоријска знања и вештине употпуне сазнањима из практичних ситуација и конкретних примера реалног пословања, и на тај начин, да по завршетку школовања, квалитетније и ефикасније обављају своје радне задатке.

Практични облици наставе за образовне профиле који се школују по дуалном моделу се одвијају у складу са Законом о дуалном образовању. Тим за каријерно вођење и саветовање бави се питањима сарадње са послодавцима који су укључени у систем учења кроз рад односно у дуални систем образовања.

Мере за реализацију и неговање сарадње са послодавцима огледају се кроз следеће активности:

Редн и број	Мера	Носиоци	Време
1.	Склапање уговора о реализацији практичних облика наставе (практична настава, настава у блоку, професионална пракса и вежбе).	Директор, Организатор практичне наставе	Септембар сваке школске године у току планског периода и по потреби током школске године
2.	Учешће у планирању уписа ученика у први разред.	Директор, Организатор практичне наставе	Децембар сваке школске године у току планског периода

3.	Учествовање у реализацији завршног/матурског испита у својству екстерног члана испитне комисије	Директор, Организатор практичне наставе	Јун сваке школске године у току планског периода
4.	Обавештавање послодаваца о активностима које се реализују у школи.	Директор, Организатор практичне наставе, Предметни наставници	Периодично сваке школске године у току планског периода
5.	Позивање послодаваца да присуствују школским манифестацијама	Директор, Организатор практичне наставе, Предметни наставници	Периодично сваке школске године у току планског периода
6.	Промоција успешне сарадње са послодавцима	Директор, Организатор практичне наставе, Предметни наставници	Периодично сваке школске године у току планског периода
7.	Пружање финансијске и друге подршке при организацији такмичења и других манифестација у школи	Директор, Организатор практичне наставе	По потреби сваке школске године у току планског периода
8.	Укључивање нових послодаваца у дуални систем образовања	Директор, Организатор практичне наставе	Континуирано у току планског периода
9.	Неговање и унапређење сарадње са послодавцима (писмо захвалности)	Директор, Организатор практичне наставе	Континуирано у току планског периода

Мере за унапређивање доступности одговарајућих облика подршке и разумних прилагођавања и квалитета образовања и васпитања за ученике којима је потребна додатна подршка

Циљеви и мере:

Према Закону о средњем образовању и васпитању (Сл. Гласник бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 - др. закон, 6/2020, 52/2021, 129/2021, 129/2021 - др. закон и 92/2023) "Циљ додатне подршке у образовању и васпитању јесте постизање оптималног укључивања ученика и одраслих у редован образовно-васпитни рад, осамостаљивање у вршњачком колективу и његово напредовање у образовању и припремама за свет рада".

Додатна подршка обухвата здравствене, социјалне и образовне услуге које се пружају ученицима и омогућавају му пуну друштвену укљученост и напредовање.

Такође, додатном подршком обухваћени су и даровитији ученици.

Додатна подршка обезбеђује се без дискриминације по било ком основу сваком ученику, односно из друштвено осетљивих група, коме је услед социјалне ускраћености, сметње у развоју, инвалидитета, тешкоћа у учењу и других разлога потребна подршка у образовању, здравству или социјалној заштити.

Ради остваривања додатне подршке у образовању и васпитању, школа остварује сарадњу са органима локалне самоуправе, Центром за социјални рад, Здравственим центром, Ученичким домом, основним школама, Полицијском управом и осталим установама и институцијама на локалном и ширем нивоу.

Документи којима се спроводе мере додатне подршке у образовању су:

- Педагошки профил
- Мере за отклањање физичких и комуникацијских препрека
- Индивидуализовани начин рада
- Индивидуализовани образовни план ИОП 1
- Индивидуализовани образовни план ИОП 2
- Индивидуализовани образовни план ИОП 3 – за даровите

Програм додатне подршке ученицима у ИОП-у 1 и ИОП-у2

Активности	Носиоци	Динамика	Критеријуми вредновања
Анализа стања и идентификација ученика за додатном подршком;	Одељењске старешине, предметни наставници	Септембар	Посматрање, процењивање, ангажовање
Процена психосоцијалног стања ученика;	Педагог и наставница психологије	Септембар, октобар	
Доношење одлуке о изради ИОП-а 1 и по потреби ИОП-а 2;	Предметни наставн. одељ. старешине и Одељењска већа	Септембар, октобар	
Формирање тимова додатне подршке за израду ИОП-а (према групама сметњи и тешкоћа у развоју и учењу);	Одељењ. старешине, педагог, предм. наст.	Октобар, новембар	
Идентификовање потребних сарадника ван школе ;	Тим за ИОП	Прво полугодиште	Информисање и укључивање родитеља
Обавештавање и информисање родитеља ученика којима је потребна додатна подршка;	Одељењски стареш. Педагог	Септембар, октобар	
Израда педагошког и социјалног профила за које је потребна додатна подршка;	Педагог, предметни наставници, одељењски стареш.	Прво полугодиште	
Индивидуални рад са ученицима из осетљивих друштвених група ради боље интеграције у групу вршњака;	Одељењски стареш. Педагог	Током школске године	Вредновање и напредовање идентификованих ученика
Укључивање вршњака у систем пружања подршке ученицима којима је потребна помоћ у учењу;	Парламент ученика, одељењске заједнице	Током школске године	
Израда плана рада са ученицима који имају сметње у развоју;	Предметни наставници	Прво полугодиште	

Израда плана рада са ученицима који показују даровитост у раду;	Предметни наставници	Прво полугодиште	
<p>Примена индивидуализоване наставе – приказ односно етапе наставе:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Идентификација индивидуалних разлика; ● Избор предмета и садржаја за индивидуализацију; ● Избор облика индивидуализације; ● Планирање и припрема артикулације за час; ● Селекција и израда нових дидактичких материјала за рад (наставни листићи за развој и напредовање, наставни листићи за вежбање, диференцијација задатака); ● Евалуација успеха ученика; ● Остваривање планиране артикулације; ● Вредновање рада ученика; 	Предметни наставници	Октобар - мај	
Вођење евиденције о ученицима којима је пружена додатна подршка;	Тим за ИОП, педагог, предметни наставници, одељењски старешина	Током школске године	Евиденција ученика којима је пружена додатна подршка
Евалуација плана рада са ученицима којима је пружена додатна подршка; Предлози за његово унапређење.	Предметни наставници	Јун, август	

План рада са талентованим и надараним ученицима

План и програм рада са талентованим и надареним ученицима

У самом уводу ћемо се окренути општим дефиницијама талента и надарености као и начину препознавања ових способности код ученика.

Надареност је свеукупна натпросечна способност за решавање појединих проблема који поседује одређена личност. У односу на друге, надарена особа брже, лакше и боље решава поједине сложене проблеме што је чини изнадпросечном.

Таленат је даровитост у ужем смислу речи, односно развијена специфична способност која омогућава брзо и лако стицање неке вештине, као и високо постигнуће успеха на одређеном пољу.

Данас су у образовању познати иновативни модели организовања стицања квалитетног и трајног знања за све категорије ученика, који истовремено омогућавају развијање и способности учења и способности критичког и стваралачког мишљења, посебно код најдаровитијих.

У овом послу захтева се већи ангажман, као и домишљатост наставника током рада са талентованим и надареним ученицима.

Према томе, циљеви и исходи развоја даровитих ученика у наставним предметима и областима били би:

- Усмеравати и унапредити таленат ученика кроз брже усвајање предмета учења у природним наукама, друштвеним наукама, уметности, стручним областима;
- Помоћи и оспособити ученике да рационално и креативно користе та знања;
- Упознати их са искуствима која ће их учинити хуманијим и успешнијим људским бићима;
- Развијати код ученика доживљај да се његове способности виде, цене и подржавају.
- Подстицати мотивисаност наставника како би се заложили за талентоване ученике и показали да се ауторитет гради на стручности а не на позицији моћи.

Посебан нагласак треба ставити на активну употребу стеченог знања, односно на самосталну продукцију, на видљиве резултате рада, на процену рада и успостављања критеријума успешности, на унутрашње задовољство, на осећај постигнућа и поноса. Тиме би се показала општа и специфична брига за напредне и надарене ученике јер се тиме не би заустављао њихов развој и потребе на рачун просечности.

Програм додатне подршке талентованим и надареним ученицима у ИОП-у3

Активности	Носиоци	Динамика	Критеријуми вредновања
<p>Идентификација Потребно је да наставници добро познају:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● различите карактеристике и типове даровитих ученика; ● специфичне образовне потребе и могуће проблеме у редовном школовању (досађује се, изражавају негативан став према школи јер им је све то познато, ослабљена мотивација...). ● висок степен заинтересованости за предмет учења; ● препознавање надарених ученика; ● коришћење различитих тестова; 	Предметни наставници	Септембар, октобар, новембар	Посматрање, процењивање и ангажовање
<p>Образовна решења / видови подршке</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Обогаћивање програма и диференцијација курикулума, било кроз индивидуализацију, било кроз ИОП за даровите ученике. ● планирати активности за конкретне ученике 	Предметни наставници, одељењски стареш. Тим за инклузију	Прво полугодиште	Нови програми ИОП-а 3
<p>Активности у редовној настави</p> <ul style="list-style-type: none"> ● коришћење напреднијих уџбеника или материјала преко интернета ● прилика да брже прође кроз базично градиво ● самосталан истраживачки рад ● рад са ментором ● сложенији задаци и виши нивои знања ● задаци који омогућавају различите приступе и различита решења ● обезбедити наставу која садржи анализу и синтезу у учењу наставних садржаја, а не само меморисање чињеница ● развој способности логичког и стваралачког мишљења ● коришћење аудио-визуелних и других стимулативних материјала у настави 	Предметни наставници, одељењски стареш. Тим за инклузију, педагог школе	Током школске године	Праћење реализације програма и остврених постигнућа

<p>Ваннаставне активности</p> <ul style="list-style-type: none"> ● слободне активности (секције) ● додатна настава из појединих предмета ● самосталан рад код куће ● онлајн учење ● примена свих адекватних средстава и садржаја из уже и шире друштвене заједнице ● истраживачке станице, семинари, посећеност вебинарима и слично 	<p>Предметни наставници, одељењски стареш. Тим за инклузију, педагог школе, остале адекватне институције у граду и шире</p>	<p>Током школске године</p>	<p>Праћење реализације програма и остврених постигнућа</p>
<p>Мотивисање талентованих и надарених ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> ● добијање одређених повластица (кроз оцену или други облик награде) за резултате на такмичењима, иновације или изузетне резултате у неком другом облику активности; ● јавно похваљивање, кроз Књигу обавештења, Сајт школе, Инстаграм и Фејзбук школе, укључити локалне медије ТВ, Радио.. ● укључивање у презентацију школе; ● вршњачка едукација тј. поставити их у улогу предавача и оних који едукују друге ученике; ● вођење часа – поставити их у улози наставника. 	<p>Предметни наставник, одељењски старешина, педагог школе, Тим за промоцију школе, медији</p>	<p>Током школске године</p>	<p>Увидом у различите евиденције</p>
<p>Евалуација плана рада са талентованим и надареним ученицима</p> <ul style="list-style-type: none"> ● вредновање рада даровитог ученика ● вођење евиденције о раду и постигнућима 	<p>Предметни наставник, Тим за инклузију</p>	<p>Јун, август</p>	<p>Увидом у образац за вредновање ИОП-а</p>

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања, као и јачања сарадње међу ученицима и родитељима, запосленима и ученицима, родитељима и запосленима

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања је саставни део Годишњег плана рада школе и он је настао на основу Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање ("Сл. Гласник РС", бр. 11/2024) и Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности (Сл.гл. РС, бр. 65/2018.)

Општи протокол је сачињен тако да у потпуности поштује основне принципе из којих проистичу сви чланови Конвенције, а који су уграђени и у Национални план акције за децу. То су следећи основни принципи:

1. Право детета на живот, опстанак и развој;
2. Недискриминација;
3. Најбољи интерес детета;
4. Партиципација детета.

Циљ Протокола поступања је унапређивање квалитета живота и заштите ученика од свих облика насиља применом мера превенције и мера интервенције.

На основу Правилника о протоколу поступања у установи у одговору на насиље злостављање и занемаривање као и Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности, Школа је формирала Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, који чине директор, секретар, педагог, наставници и представник ученика.

Програм за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања у даљем тексту Програм заштите у Школи је саставни део Годишњег плана рада Школе. Програмом заштите, дефинисане су превентивне активности, као и кораци и процедуре у поступању и заштити од дискриминације и насиља. Такође је дефинисано шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата, а у оквиру Интервентних активности садржи активности које се односе на Заштиту запослених у случају када су починиоци насиља ученици, родитељи или трећа лица према запосленима у школи. Најновијим Правилником из 2024. године се дефинише да "процена Тима за заштиту чини саставни део решења којим се ученик удаљује из процеса непосредног образовно-васпитног рада." Такође, Правилник садржи и додатак: Поступање установе у одговору на кризни догађај са детаљним упутствима поступања установе када се деси кризни догађај а послове може обављати већ постојећи Тим за заштиту од насиља с тим што "директор установе руководи тимом за кризне догађаје у складу са општим актом и годишњим планом рада".

ЗНАЧЕЊЕ ПОЈМОВА

Свако насиље и дискриминација у школи се може спречити у атмосфери која:

1. развија и негује културу понашања свих актера живота и рада школе;
2. не толерише насиље и дискриминацију и не ћути о њему;
3. развија свест и одговорност свих о заштити и безбедности;
4. обавезује на поступање све актере живота школе који имају сазнање о насиљу или било какву сумњу у вршењу дискриминације.

Програмом заштите су дефинисане превентивне активности, као и кораци и процедуре у поступању у заштити од дискриминације и насиља. Такође је дефинисано шта се сматра насиљем, као и које све врсте и облике обухвата.

Насиље се дефинише као сваки облик једанпут учињеног или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавања здравља, развоја и достојанства ученика а такође и свих запослених.

“Под дискриминацијом, односно дискриминаторним понашањем, у смислу Закона и овог акта подразумева се понашање којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање чињења (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статус, мигранта, расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основама утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Извршилац дискриминације, у смислу овог акта, јесте лице – учесник у образовању, запослени, родитељ или треће лице, као и установа, њени органи и тела који својим чињењем или пропуштањем чињења врше дискриминацију у процесу образовања и васпитања или у вези са њим, у свим релацијама.”

СПОЉАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА

Спољашњу заштитну мрежу чине следеће институције:

- Центар за социјални рад
- Центар за заштиту жртава трговине људима
- Полицијска управа / Тужилаштво
- Платформа "Чувам те" у организацији Министарства просвете
- Дом здравља
- Канцеларија за младе
- Дневни боравак за младе са проблемима "Кокоро"
- Локална самоуправа
- Спортски савез у Бору
- Центар за културу и библиотека
- Школска управа Зајечар

Циљ сарадње: стручна помоћ, подршка и сарадња у решавању проблема и задовољавање културних и спортских потреба ученика.

УНУТРАШЊА ЗАШТИТНА МРЕЖА

Унутрашњу заштитну мрежу чине сви запослени и ученици школе. Школа је прописала улоге и одговорности запослених и ученика у школи. На видним местима у школи истакнута су имена чланова Тима за заштиту од насиља као и кораци деловања у случају дешавања насиља. Поред тога истакнути су важни бројеви телефона и информације о платформи "Чувам те".

Случајеве насиља у школи поред Тима за заштиту разматрају и дају мишљење у зависности од нивоа насиља, следећи органи: Парламент ученика, Савет родитеља, Наставничко веће и Школски одбор. Школа је у обавези да пријави и објави на платформи "Чувам те" трећи ниво било ког облика насиља.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА ЗАШТИТЕ

Програм заштите од дискриминације и насиља има као општи циљ да наша школа буде безбедно и подстицајно место чиме се остварује право сваког детета да буде заштићено од свих облика насиља. Такође важи и за запослене да је Установа дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да запослени трпи насиље од стране ученика, родитеља или трећег лица. Ово се постиже применом мера и програма превенције, ради стварања безбедне средине, и мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ: Превентивне активности	Носиоци, одговорна лица	Временска динамика
<p>1. Начини на који се превентивне мере и активности уграђују у свакодневни живот и рад установе</p> <p><u>Ученици, Одељењске заједнице и Парламент ученика:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ученици и даље имају своје платформе са Гугл учионицама, које ће као и до сада служити у информативно – образовне сврхе. <p style="padding-left: 40px;">*Прошле школске године је по препоруци Министарства просвете прва недеља у септембру била одржана са "Тематским данима" у циљу развоја позитивних људских вредности код ученика и унапређивању односа заснованом на међусобном поштовању, сарадњи, солидарности и уважавању различитости. Школа ће се трудити да ови циљеви буду присутни и реализовани и у наредним школским годинама.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Ученици кроз Књигу обавештења добијају важне и битне информације; ● На часовима одељењских заједница, ученици I разреда се упознају са Правилником о протоколу поступања у случају дешавања насиља; са врстама насиља и ризичног понашања адолесцената; ● Такође ученицима се посебна пажња обраћа на насиље које се може десити злоупотребом информационих технологија или тзв. Дигиталног насиља услед створених прилика у окружењу. ● Ученицима се јасно ставља до знања да се насиље не толерише као ни дискриминација по било ком питању, да се о насиљу не ћути, већ да се сваки облик насиља или сазнање о истом –пријављује; ● Ученицима ће бити представљена презентација о Трговини људима на часовима одељењске заједнице, посебно ученицима првацима; ● За ученике ће бити организована предавања, радионице, слање прикладног материјала на мејл адресе ученика, одржавање спортских такмичења, учешће у пројектима и волонтерским акцијама, хуманитарним акцијама, колективним посетама културним институцијама а свакако ће се обавити обележавање значајних датума, подстицање и 	<p>Тим за заштиту, Одељењске старешине, предметни наставници, Парламент ученика</p>	<p>Септембар, октобар</p>

<p>похваљивање ученика у примерима добре праксе на огласној табли и преко Књиге обавештења.</p> <p><u>Стручни органи, тела и тимови</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Информисање стручних органа првенствено Наставничког већа одвијаће се уживо и постављањем писаног материјала на платформу "Наставничке учионице". • Извештавање о реализованим превентивним активностима; Извештавање о интервентним ситуацијама и предузетим мерама, учесталости, врсти инцидентних ситуација; <p><u>Родитељи</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Упознавање родитеља – поготово родитеља ученика првог разреда о могућностима коришћења Националне платформе "Чувам те", важним информацијама и бројева телефона; • Упознавање родитеља ученика првог разреда са Правилником о протоколу поступања у случају дешавања насиља, занемаривања и злостављања; Извештавање о предузетим превентивним и интервентним мерама у случају дешавања насиља; Укључивање родитеља у акције и пројекте школе који промовишу толеранцију и демократске вредности; Саветодавни рад у оквиру интервентних активности у Плану заштите било родитеља ученика у улози жртве или починиоца. 	<p>Тим за заштиту Педагог, Директор, наставници Одељењске старешине на родитељским састанцима; Директор на седницама Савета родитеља; Педагог у индивидуалним разговорима</p>	<p>Током године</p> <p>Септембар, Октобар</p> <p>Септембар, током године</p>
<p>2. Стручно усавршавање запослених</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предавања, трибине, семинари од стране других институција и представника социјалних партнера уколико буду организована. • Интерна стручна усавршавања у школи кроз предавања, презентације; информације о стању безбедности. • Информисање запослених преко стручних органа и онлајн комуникација, вебинара. 	<p>Социјални партнери Тим за заштиту Тим за СУ</p>	<p>Током године</p>

<p>3. Начин информисања о обавезама и одговорностима</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Онлајн информисање дигиталном комуникацијом, слањем дописа, правилника, упутстава о мерама заштите родитеља и запослених; ● Огласна табла за ученике и родитеље са шематским приказом корака, поступака у случају дојаве или дешавања насиља; Транспарентност и доступност документа чланова Тима за заштиту са видљивим именима и презименима чланова; Огласна табла за наставнике; Књига обавештења; Сајт школе; Часови одељењских старешина и др. 	<p>Директор, Одељењске старешине</p> <p>Педагог Тим за заштиту</p>	<p>Током године</p>
<p>4. Подстицање и оспособљавање ученика за активно учествовање у раду ОЗ, ПУ, ШО и стручних органа установе</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Упознавање са правима и обавезама ученика, са садржајем рада одељењске заједнице, Парламента ученика, Школског одбора и осталих стручних органа у којима су укључени ученици; ● Подстицање и оснаживање ученика за њихово активно укључивање и рад у наведеним органима школе. 	<p>Одељењске старешине</p> <p>Педагог</p> <p>Координатори тимова</p>	<p>Током године</p>
<p>5. Садржаји и начини за појачан васпитни рад, ради развијања самоодговорног и друштвено одговорног понашања</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Појачан васпитни рад се одвија паралелно са одељењском заједницом кроз колективни разговор, радионице, предавања и индивидуални разговори са појединцима на тему стреса, конфликта, толеранције и вештине комуникације; ● Уз појачан васпитни рад укључене су активности друштвено-корисног рада као мера у односу на облик и ниво насиља. 	<p>Одељењске старешине</p> <p>Педагог</p> <p>Чланови Тима</p>	<p>Током године</p>

<p>6. Поступци за рано препознавање ризика од насиља, злостављања и занемаривања</p> <ul style="list-style-type: none"> Анализа породичне ситуације; саветодавни рад након уочене потребе; часови ОЗ; посматрање понашања ученика на часовима и одморима; упитници са којима се испитује однос са вршњацима, односи у породици, толерантност на насиље; разговори са родитељима. 	<p>Одељењске старешине, Педагог, Предметни наставници</p>	<p>Прво полугодиште</p>
<p>7. Начини реаговања на насиље, злостављање и занемаривање, улоге и одговорности и поступање у интервенцији када постоји сумња или се оно догађа</p> <ul style="list-style-type: none"> Сви предузети кораци и активности у току дешавања или сазнања о дешавању насиља су детаљно описани у делу овог Програма под називом Интервентне активности. 	<p>Сви запослени у школи Педагог Чланови Тима</p>	<p>Током године</p>
<p>8. Облици и садржаји рада са свим ученицима, онима који трпе, чине или су сведоци насиља, злостављања и занемаривања</p> <ul style="list-style-type: none"> Колективни разговори у ОЗ у виду појачаног васпитног рада; индивидуални разговори са актерима насиља у виду појачаног васпитног рада; прављење Плана заштите за све актере у насиљу. 	<p>Одељењске старешине Педагог Чланови Тима</p>	<p>Током године</p>
<p>9. Начини, облици и садржаји сарадње са породицом, јединицом локалне самоуправе, надлежном јединицом полиције, центром за социјални рад, здравственом службом, правосудним органима</p> <ul style="list-style-type: none"> Индивидуални разговори са родитељима укључујући по потреби и остале чланове породице; Телефонски разговори, писана кореспонденција, консултације, разговори, састанци, подршка и сарадња са осталим институцијама спољашње мреже. 	<p>Директор Секретар Координатор Тима</p>	<p>По потреби</p>

<p>10. Начини праћења, вредновања и извештавања органа установе о остваривању и ефектима програма заштите</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Тим за заштиту прати остваривање Програма заштите установе; ● Евидентира случајеве насиља, злостављања и занемаривања на другом и трећем нивоу; ● Поставља детаљне информације о трећем нивоу насиља на платформу "Чувам те". ● Прати остваривање конкретних планова заштите; ● Укључује родитеље или друге законске заступнике у саветодавно –васпитни рад; ● Тим подноси Извештај директору два пута годишње а директор даље извештава остале органе у школи. 	<p>Педагог Чланови Тима Директор</p>	<p>По потреби</p>
---	--	-------------------

Интервентне активности	Носиоци, одговорна лица	Временска динамика
<p>Интервенцију у одговору на насиље, злостављање и занемаривање чине мере и активности којима се оно зауставља, осигурава безбедност учесника (оних који трпе, чине или сведоче), смањује ризик од понављања, ублажавају последице за све учеснике и прате ефекти предузетих мера.</p> <p>Свака особа која има сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању обавезна је да реагује или пријави насиље.</p> <p>Предвиђени кораци у интервентним активностима:</p> <ul style="list-style-type: none"> • У случају сазнања или откривања насиља сваки запослени у установи у обавези је да реагује тако што ће прекинути насиље или позвати помоћ уколико процени да самостално не може да прекине насиље. • Смиривање ситуације подразумева обезбеђивање сигурности за ученика, раздвајање, разговор са актерима. • Информисање родитеља или других законских заступника о дешавањима по питању насиља; • Прикупљају се информације о догађају; узимају се изјаве од ученика у складу са одредбама закона који уређује основе система образовања и васпитања. • У случају да је ученик или родитељ починилац насиља према запосленом, директор има обавезу да обавести родитеље или надлежне институције из спољашње мреже. • Окупљање чланова Тима у случајевима дешавања насиља, информисање о случају и договор о предузимању даљих корака према Правилнику о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање; • Тим следи упутства из Правилника о протоколу и поступа према датим корацима; • У зависности од нивоа ризика/насиља, Тим обавештава директора школе и по потреби остале институције; • Тим је у сталном контакту са одељењским старешинама ризичних одељења и по питању првог и другог нивоа спроводи појачан васпитни рад са актерима насиља; • Одељењска заједница узима учешће у разматрању ситуације вршења насиља и износи своје мишљење; • Укључивање по потреби остале органе и институције као што су: Парламент ученика; Савет родитеља, Наставничко веће, Школска управа, Полицијска управа, Центар за социјални рад, Здравствени центар и др; • Тим такође прави План заштите за ученике и прати остваривање истих; • Заједно са одељењским старешинама чланови Тима учествују у саветодавном раду са родитељима ученика који су у насиљу са жртвима и починиоцима; • Прибављање мишљења од одељењске заједнице у процесу истраге у циљу објективног испитивања ситуације; • Тим дефинише процедуру примене заштитних мера, праћење, евидентирање и документовање интервентних активности. • Коришћење документације у јавне сврхе и руковање подацима је у складу са Законом. 	<p>Директор, Тим за заштиту, педагог, одељењске старешине, запослени и по потреби остале институције</p>	<p>У случају дешавања насиља</p>

Мере превенције осипања броја ученика

Упис ученика у Економско-трговинску школу из године у годину континуирано опада, а један од разлога је свакако смањен број ученика у основном образовању и васпитању. Међутим, са доласком велике светске Компаније Зиџин, изразито везане за борски рудник, порасло је интересовање ученика за металуршка и рударска занимања која омогућавају младим људима брзо запослење. Такође евидентан је тренд ученичког занимања за информационе технологије чији су послови врло тражени на глобалном тржишту а могу да се обављају и од куће.

Из очигледних разлога, пред школу су постављени велики изазови да у овим тешким временима привуче довољан број ученика али и да спречи осипање броја ученика који уписују и похађају школу.

Према евиденцији школе, највећи број ученика напушта школу због слабог успеха и одустајања од даљег школовања (услед смањене мотивације ученика, лоших материјалних услова, припадности осетљивој групи и сл.) а у скорије време присутан разлог одласка из школе је пресељење читаве породице у други град. Такође постоје и лични разлози ученика који су код нас дошли из других места и нису успели да се адаптирају на нову средину.

Превентивно деловање на осипање броја ученика је већ дужи период примарна активност школе.

Мере превенције су приказане у табели.

Активност	Динамика	Носилац
Идентификација ученика који су у ризику од осипања (низак социо-економски статус, велики број изостанака, ниска школска постигнућа, прихваћеност у школи, незаинтересованост, проблеми у понашању...)	септембар, октобар	одељењске старешине, педагог
Индивидуални разговори и саветодавни рад са ученицима који су у ризику од осипања	током школске годин	педагог, одељењске старешине
Индивидуални разговори и саветодавни рад са родитељима/законским заступницима ученика који су у ризику од осипања	током школске годин	педагог, одељењске старешине
Обезбеђивање пријатне и подстицајне атмосфере за рад и учење	током школске године	директор, педагог, одељењске старешине, наставници
Успостављање сарадње са институцијама и предузећима која могу да помогну идентификованим ученицима	током школске године	директор, педагог, одељењске старешине
Спровођење различитих акција пружања помоћи ученицима (нпр. прикупљање уџбеника, гардеробе, новчаних средстава...)	током школске године	директор, педагог, одељењске старешине

Организовање заједничких активности ученика (радионице, предавања, излети, одлазак у биоскоп, спортске манифестације и сл.) и подстицање ученика који су у ризику од осипања да учествују у истим	током школске године	педагог, одељењске старешине, ученички парламент
Континуирана подршка ученицима приликом суочавања са школским и животним проблемима	током школске године	одељењске старешине, наставници, педагог
Вршњачка подршка (радионице, подршка у учењу, подршка у мотивацији)	током школске године	ученици, вршњачки едукатори
Пружање додатне подршке уколико је потребна и укључивање ученика у индивидуализовани образовни програм (ИОП-1, ИОП-2, ИОП-3)	током школске године	педагог, одељењски старешина, тим за додатну подршку

Друге мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања које превазилазе садржај појединих наставних предмета

Ради јачања образовно-васпитне делатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања, правилног коришћења слободног времена, као и ради богаћења друштвеног живота и разоноде ученика, развијања и неговања другарства и пријатељства, школа реализује слободне активности и као мере усмерене на достизање циљева образовања и васпитања кроз:

- Сарадњу са установама и институцијама у локалној средини као што су: Канцеларија за младе, Центар за социјални рад, Градска библиотека, Центар за културу, Музеј рударства, Галерија, Биоскоп, Национална служба за запошљавање, Регионални центар за таленте, Спортски центар, Медицински центар, Црвени крст, Невладине организације, Градска управа, Туристичка организација, Угоститељски објекти, Технички факултет, Полицијска управа и многе друге институције;
- Организовање заједничких посета у самом граду и округу, затим излета и обилазака у околини града као и екскурзија;
- Посете Сајмовима који се одржавају у локалној средини али и другим местима;
- Учествовање у предавањима, радионицама и трибинама како у школи тако и у граду;
- Оснаживање рада Парламента ученика у реализацији идеја и предлога,
- Учествовање у хуманитарним акцијама;
- Учествовање у радним акцијама које спроводи локална самоуправа или нека организација или покрет,
- Организовање школских приредби и културних манифестација у школи и у граду;
- Обележавање светских дана и важних догађаја и датума – различитим манифестацијама;
- Обуке и курсеве за ученике у циљу унапређивања знања и вештина;
- Узимање учешћа у медијима и активностима везаним за презентовање школе;
- Учествовање у секцијама чије се активности реализују у школи или ван школе.

План припреме за испите којима се завршава одређени ниво и врста образовања (матурски, завршни испити и др.)

Испити којима се у школи завршава одређени ниво и врста образовања су:

- матурски (код четворогодишњих образовних профила) и
- завршни (код трогодишњих образовних профила).

У школи се може полагати и специјалистички испит након похађања једногодишње специјализације за коју је школа верификована, али се, услед непостојања кандидата, већ дужи низ година ова врста испита не реализује.

За наредни период очекује се увођење Државне матуре.

Припреме за полагање матурских и завршних испита спроводе се у складу са Законом о средњем образовању и васпитању и Правилницима о полагању матурског и завршног испита, а по смерницама датим у приручницима о полагању матурског, односно завршног испита за одређени образовни профил.

Активности које се спроводе дате су у следећем табеларном приказу.

Активност	Носиоци активности	Динамика	Извори доказа
Упознавање ученика са Правилником о полагању матурског, односно, завршног испита (трећи разред код образовних профила у трогодишњем трајању и четврти разред код образовних профила у четворогодишњем трајању)	Педагог Одељењске старешине Предметни наставници	I полугодиште	Евиденција у дневнику образовно васпитног рада
Упознавање родитеља на родитељским састанцима са Правилником о матурском, односно завршном испиту	Одељењски старешина и наставник који учествује у матурском испиту	I полугодиште	Записник са родитељског састанка
Формирање Испитног одбора за спровођење матурског, односно завршног испита	Наставничко веће	Октобар текуће школске године	Записник са седнице Наставничког већа
Упознавање Савета родитеља са концептом матурског и завршног испита	Директор	II полугодиште	Записник са седнице Савета родитеља

Одређивање ментора за припрему ученика за матурски, односно завршни испит	Директор	Фебруар-март текуће школске године	Решење директора
Израда и објављивање распореда припремне наставе за матурски, односно завршни испит	Директор	Април текуће године	Распоред припремне наставе
Реализација припремне наставе, 5% од укупног годишњег фонда часова у предмету	Ментори	Април, мај, јун текуће године	Књига евиденције осталих облика обрз. васп. рада
Израда и објављивање распореда полагања матурског и завршног испита	Директор	мај, јун текуће године	Распоред полагања испита
Одређивање техничког лица задуженог за преузимање и умножавање теста	Директор	Мај текуће године	Решење директора
Обезбеђивање материјалних и техничких услова за спровођење матурског, односно, завршног испита	Директор, лице задужено за одржавање рачунара, администрација школе	Почетак јуна	Сви услови су испуњени за полагање матурског и завршног испита

План стручног усавршавања наставника, директора, стручних сарадника, секретара и других запослених у школи

Стручно усавршавање запослених планира се у складу са потребама и приоритетима образовања и васпитања и приоритетним областима које утврђује министар надлежан за послове образовања. Стручно усавршавање се планира на основу личних планова стручног усавршавања запослених, резултата самовредновања и вредновања квалитета рада установе, извештаја о остварености стандарда постигнућа, као и других показатеља квалитета образовно васпитног рада.

Планирано је да се стручно усавршавање обавља континуирано, кроз различите облике стручног усавршавања како екстерног тако и интерног карактера:

1. извођењем угледних часова, демонстрирањем поступака, метода и техника учења и других наставних, односно васпитних активности;
2. излагањем на састанцима стручних органа и тела које се односи на савладан програм стручног усавршавања или други облик стручног усавршавања ван установе, са обавезном анализом и дискусијом;
3. приказом стручне књиге, приручника, дидактичког материјала, стручног чланка,
4. истраживања, студијског путовања и стручне посете са обавезном анализом и дискусијом;
5. учешћем у: истраживањима, пројектима образовно-васпитног карактера у установи,
6. пројектима мобилности, програмима од националног значаја у установи, стручним и
7. студијским путовањима и посетама, међународним програмима, скуповима и мрежама, заједницама професионалног учења, програму огледа, раду модел центра;
8. остваривањем активности у школи вежбаоници;
9. остваривањем активности у оквиру приправничке, односно менторске праксе;
10. активностима које се односе на развијање партнерства са другим установама и развој праксе хоризонталног учења.

На основу анализе стручног усавршавања које је спроведено у претходном периоду може се закључити да би и у наредном планском периоду требало наставити са активностима које су се добро показале у пракси:

- подстицање наставника да реализују заједничке угледне часове и активности којима се користи и подстиче корелација између наставних предмета али и сарадања и тимски рад кроз заједнички рад како наставника тако и ученика;
- омогућавање наставницима да похађају онлајн семинаре који су се показали као практичан облик стручног усавршавања који омогућава лакше прилагођавање времена реализације;
- подстицање наставника да похађају семинаре у организацији ЗУОВ-а и ЗВКОВ-а у онлајн формату;
- организација семинара за већи број наставника који би се одржавали у школи, а општег су карактера, односе се на васпитни рад, општа питања наставе... као и подстицање наставника да у што већем броју учествују;

- наставак сарадње и учешће у обукама које нуде стручним удружења, високошколске установе и друге организације (Педагошко друштво Србије, Технички факултет у Бору, универзитет Сингидунум, Економски факултет Београд, организација Темпус...)

Током развојног периода планирано је да, у складу са претходним, буду реализовани облици стручног усавршавања из што већег броја приоритетних области:

П1- Примена инклузивног и демократског приступа у васпитању и образовању у циљу обезбеђивања квалитетног образовања за све (индивидуализација и диференцијација, превенција осипања из образовања, пружање додатне образовне подршке ученицима из осетљивих група укључујући и подршку преласку ученика на следећи ниво образовања и васпитања, рад са даровитим ученицима);

П2 - Јачање компетенција за процењивање остварености образовног-васпитног рада и постигнућа ученика (праћење напредовања ученика, самовредновање, формативно оцењивање, вршњачко оцењивање);

П3 - Методика рада са ученицима којом се подстиче развој функционалних знања, вештина и ставова (учење и настава оријентисани на компетенције и исходе, активно учење, истраживачке методе, тематска настава, пројектно учење);

П4 – Унапређивање стручних - предметно методичких, педагошких и психолошких знања запослених у образовању;

П5 - Јачање васпитне улоге установе/школе у правцу развоја интеркултуралног образовања, формирања вредносних ставова неопходних за живот и рад у савременом друштву;

П6 - Унапређивање дигиталних компетенција и употреба информационо-комуникационих технологија у реализацији образовно-васпитног процеса;

П7 - Јачање компетенција за организацију и управљање радом установе.

Такође, током развојног периода се предвиђа и реализација различитих облика стручног усавршавања који унапређују различите компетенције како наставника тако и директора:

К1 – компетенције наставника за уже стручну област;

К2 – компетенције за поучавање и учење;

К3 – компетенције наставника за подршку развоју личности детета и ученика;

К4 – компетенције наставника за комуникацију и сарадњу;

К17 – компетенције директора за руковођење образовно-васпитним процесом у школи;

К18 – компетенције директора за планирање, организовање и контролу рада установе;

К19 – компетенције директора за праћење и унапређивање рада запослених;

К20 – компетенције директора за развој сарадње са родитељима/старатељима, органом управљања, репрезентативним синдикатом и широм заједницом;

К21 – компетенције директора за финансијско и административно управљање радом установе;

К22 – компетенције директора за обезбеђивање законистости рада установе.

Разрада врсте и облика стручног усавршавања ће бити одређена акционим планом и годишњим планом рада школе за сваку школску годину а у складу са понудом екстерних облика стручног усавршавања и могућностима и расположивим ресурсима школе. При томе, континуирано током развојног периода треба подстицати интерно стручно усавршавање а пре свега размену искустава и пренос знања између наставника како на нивоу стручних већа тако и на нивоу наставничког већа.

План напредовања и стицања звања наставника и стручних сарадника

Према Правилнику о сталном стручном усавршавању и напредовању у стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника, дати су услови које наставник или стручни сарадник треба да испуни да би могао да стекне одређено звање. Тренутно су у школи два запослена који имају звање педагошки саветник: Весна Петковић (педагог) и Звездица Павловић (наставник).

У школи постоји већи број наставника који испуњавају услове за стицање звања „педагошки саветник“. Према Правилнику школа може покренути поступак за стицање звања „педагошки саветник“ за 15 % од укупног броја запослених за шта постоје услови.

Како је за стицање звања „самостални педагошки саветник“ потребно да протекне време од две године у звању „педагошки саветник“ тако у наредном петогодишњем периоду постоји могућност и за стицања виших нивоа звања од „педагошког саветника“ како за запослене који већ имају ово звање тако и за запослене који ће се евентуално пријавити за стицање овог звања. Идентична ситуација је и са звањима „виши педагошки саветник“ и „високи педагошки саветник“. И ови поступци ће се покретати сходно заинтересованости наставника односно стручних сарадника.

У табели је дат приказ активности које треба спровести:

Активност	Носилац	Временска динамика	Извори доказа
Информисање наставника о поступку стицања звања и подстицање на укључивање у ову процедуру	Тим за професионални развој	На почетку сваке школске године	Имејл, Гугл учионица или други начин информисања (нпр. записник са Наставничког већа, информације на огласној табли и сл.)
Пријављивање заинтересованих наставника подношењем захтева	Наставник, педагог, директор	Током школске године а најкасније четири месеца пре краја другог полугодишта	Поднет захтев установи

Израда плана активности у вези са напредовањем и стицањем звања	Наставник, педагог, директор	Након подношења захтева	План активности
Спровођење поступка	Наставник, педагог, директор и други органи унутар школе и ван школе, према потреби	Након утврђеног плана	Документација и евиденција о поступку

План укључивања родитеља, односно другог законског заступника, у рад школе

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно другим законским заступницима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања, уважавања и поверења.

Помоћ и подршка родитеља и других законских заступника су потребни и корисни у различитим сегментима остваривања циљева и задатака школе. Управо због тога неопходна је стална сарадња школе и родитеља. У овој сарадњи посебне задатке и улогу имају одељењске старешине, педагог и директор школе. Та сарадња се остварује кроз следеће облике:

I Пружање помоћи родитељима или другим законским заступницима у остваривању васпитне функције породице

Одељењски старешина у већини случаја, први успоставља контакт са родитељима или другим законским заступницима ученика а исто тако и педагог школе, што има за циљ да створи предуслове за што ближе и чешће контакте и отворенију сарадњу.

У тим контактима прикупљају се подаци о карактеристикама биофизиолошког, интелектуалног, емоционалног и социјалног развоја ученика, сазнања о интересовањима и потребама ученика и породичним приликама и условима за рад код куће.

Сарадња са родитељима или другим законским заступницима одвија се кроз следеће активности:

- **Родитељски састанци:** планирају се на почетку школске године а реализују након сваког класификационог периода и по потреби. На састанцима се родитељи или други законски заступници детаљно информишу о успеху своје деце и о целокупном животу и раду школе;
- **Групни разговори:** организују се према потреби у вези са актуелним проблемима. У оваквим разговорима поред одељењских старешина, у зависности од потребе, могу учествовати предметни наставници, педагог и директор школе;

- **Индивидуални разговори:** остварују се најчешће по самосталном доласку родитеља или другог законског заступника код одељењског старешине, педагога или директора школе и такође по позиву одељењског старешине и педагога школе.
- **Писана преписка са родитељима:** остварује се путем мејла, преко друштвених мрежа, СМС порукама и другим онлајн начинима. Родитељи данас имају приступ комплетној оцењености и осталој евиденцији везаној за њихово дете а све то преко могућности увида у ес Дневник.

Оваква врста сарадње је нарочито значајна код ученика који имају проблема било у школском напредовању, било у понашању или у емоционалним изазовима.

II Укључивање родитеља или других законских заступника у живот и рад школе

Родитељи или други законски заступници су на састанцима упознати од стране одељењских старешина о свим Правилницима по којима се одвија образовно-васпитни рад у школи. Постоје различите могућности за укључивање родитеља у рад школе, и то:

- Учешће родитеља у активностима Савета родитеља – могућност родитеља у давању мишљења, сугестија, предлога, сагласности и доношењу одлука о свим битним питањима везаним за живот и рад школе;
- Учешће родитеља у унапређењу стандарда образовно-васпитног рада;
- Учешће родитеља у раду школских тимова;
- Учешће родитеља у процесу самовредновања школе;
- Помоћ од стране родитеља у реализацији практичне и блок наставе;
- Учешће у остваривању друштвенокорисног рада;
- Подршка, помоћ и сарадња са родитељима или другим законским заступницима чија деца раде према измењеном програму ИОП-1, ИОП-у2 или ИОП-у3.

Сваким укључивањем родитеља или других законских заступника у живот и рад школе постиже се унапређивање квалитета образовања и васпитања као и обезбеђивања свеобухватности и трајности образовно-васпитних утицаја. На тај начин школа остварује циљ у заједништву и међусобном уважавању.

План сарадње са другим школама, привредним друштвима и другим органима и организацијама од значаја за рад школе као и са локалном самоуправом и канцеларијама за младе у оквиру локалне самоуправе

Социјални партнери	План активности	Носиоци активности	Време реализације
Школе у оквиру Заједнице стручних школа из области економије, права, администрације, трговине, угоститељства и туризма.	<ul style="list-style-type: none"> – предлози за измене наставних планова наставе и учења и програма образованих профила – предлози са увођење нових образовних профила – израда плана републичких такмичења – реализација републичких такмичења 	<ul style="list-style-type: none"> – директори школа – управни одбор Заједнице – директори школа – управни одбор – скупштина Заједнице – ученици и наставници школа удружених у заједницу 	<p>до 30. јуна сваке школске године</p> <p>децембар сваке школске године</p> <p>март – мај сваке школске године</p>
Средње и основне школе у Бору и околини	<ul style="list-style-type: none"> – решавање питања технолошких вишкова – усаглашавање предлога плана уписа ученика у I разред – коришћење заједничких просторних ресурса 	<ul style="list-style-type: none"> – директори основних и средњих школа – наставници који су на листи технолошких вишкова – директори средњих школа – локална самоуправа и други социјални партнери – директори школа 	<p>до 25.августа сваке школске године</p> <p>децембар сваке школске године</p> <p>у континуитету</p>

<p>Основне школе у Бору</p>	<ul style="list-style-type: none"> – анкетирање осмака ради планирања уписа у први разред – промоција школе и образовних профила – учешће на сајму професионалне оријентације 	<ul style="list-style-type: none"> – тим за промоцију и тим за културне активности – школе и представници основних школа – тим за промоцију и тим за културне активности школе, НСЗ и ученици и наставници основних школа 	<p>прво полугодиште сваке школске године</p> <p>друго полугодиште сваке школске године</p>
<p>Високошколске установе у Бору и широј друштвеној заједници</p>	<p>промоција високошколских установа – професионална оријентација ученика</p>	<p>представници високошколских установа, педагог школе</p>	<p>у току сваке школске године</p>
<p>Привредна друштва, јавна и приватна предузећа, установе и организације, хотели, туристичке агенције, угоститељски објекти и други објекти у локалној средини</p>	<ul style="list-style-type: none"> – организација и реализација практичне наставе, наставе у блоку и професионалне праксе – организација и реализација стручних посета – организација и реализација учења кроз рад за дуалне образовне профиле 	<ul style="list-style-type: none"> – представници привредних друштава – организатор практичне наставе школе – предметни наставници – тим за каријерно вођење и саветовање 	<p>у току сваке школске године</p>
<p>Органи и стручне службе локалне управе Бор</p>	<ul style="list-style-type: none"> – израда предлога финансијског плана за припрему буџета Републике Србије – израда финансијског плана школе – финансирање текућих расхода – капиталне инвестиције – развојно планирање школе – планирање уписа ученика у I разред 	<ul style="list-style-type: none"> – стручне службе локалне управе Бор, шеф рачуноводства школе и директор школе – директор школе, представник општинског већа задужен за образовање и други социјални партнери 	<p>у току сваке школске године</p> <p>у току сваке школске године</p> <p>децембар сваке школске године</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – пружање подршке школи и јавним предузећима/установама ради њиховог укључивања у систем дуалног образовања 	<ul style="list-style-type: none"> – директор школе, организатор практичне наставе, представник локалне самоуправе задужен за образовање, представник локалне самоуправе задужен за јавна предузећа и установе 	у току школске године
<p>Објекти друштвене средине у којима се остварују културни и рекреативни садржаји школе:</p> <p>Народна библиотека, Музичка школа Биоскоп, Музеј рударства и металургије, Спортски центар, Центар за културу</p>	<ul style="list-style-type: none"> – реализација заједничких културних, уметничких и спортских активности – реализација културних, уметничких и спортских активности школе 	<ul style="list-style-type: none"> – представници школе, тим за промоцију и тим за културне активности – представници институција 	у току сваке школске године
Здравствени центар Бор	<ul style="list-style-type: none"> – организација систематских прегледа ученика – предавања за ученике и запослене 	<ul style="list-style-type: none"> – лекари Здравственог центра Бор 	периодично у току сваке године
Завод за јавно здравље "Тимок" Зајечар	<ul style="list-style-type: none"> – организација санитарних прегледа ученика 	<ul style="list-style-type: none"> – организатор практичне наставе – запослени у заводу 	периодично у току сваке школске године
Јавна предузећа у Бору	<ul style="list-style-type: none"> – обезбеђивање оптималних услова за боравак ученика и запослених у школи 	<ul style="list-style-type: none"> – директор школе – представници јавних предузећа – домар школе 	у току сваке школске године
Полицијска управа Бор	<ul style="list-style-type: none"> – учешће представника полицијске управе Бор у спровођењу 	<ul style="list-style-type: none"> – представници ПУ Бор и тим за ЗУН 	у току сваке школске године

	<p>превентивних мера за безбедност ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> – провера испуњености услова за реализацију екскурзије и других путовања – реализација заједничких пројеката 	<ul style="list-style-type: none"> – представници саобраћајне полиције Бор, директор школе и вођа пута – запослени и ученици школе 	<p>при одласку на екскурзију/путовање</p> <p>периодично у току сваке школске године</p>
Туристичка организација Бор	<ul style="list-style-type: none"> – заједничко учешће на сајму туризма – реализација практичне наставе и наставе у блоку 	<ul style="list-style-type: none"> – представници туристичке организације и школски тим за промоцију – представници туристичке организације, организатор практичне наставе школе и предметни наставници 	<p>периодично у току сваке школске године</p> <p>у току сваке школске године</p>
Медији - РТ Бор, електронски медији, штампани медији	<ul style="list-style-type: none"> – промоција школских активности 	<ul style="list-style-type: none"> – тим за промоцију и тим за културне активности – наставници, стручни сарадници – представници медија – директор школе 	<p>у току сваке школске године</p>
Удружења грађана, невладине организације, канцеларија за младе и друге организације/институције у локалној самоуправи	<ul style="list-style-type: none"> – учешће у заједничким пројектима 	<ul style="list-style-type: none"> – представници удружења и организација и школски пројектни тим – ученички парламент 	<p>у току сваке школске године по прихватању пројекта</p>

Европски развојни план

Европски развојни план је документ у којем је представљен општи преглед потреба установе и дугорочна стратегија развоја и модернизације установе у смислу развоја квалитета и интернационализације, и као такав представља саставни део стратегије развоја Економско-трговинске школе Бор.

Опис постојеће ситуације

Основна делатност Школе је остваривање планова и програма средњег стручног образовања и васпитања у трогодишњем и четворогодишњем трајању за подручја рада: Економија, право и администрација и Трговина, угоститељство и туризам и осталих заинтересованих лица (преквалификација и доквалификација).

Као школа у граду бакра, као што је Бор, који има веома развијену привреду, поседујемо веома велико искуство у практичним обукама ученика за жељена занимања без којих се горе поменута привреда не би ни могла развијати. Имамо и одличан наставни кадар.

Неки од већих пројеката који су у претходном периоду реализовани у школи су:

- 2003/2004. године - опремање школе опремом и намештајем – ГИЗ
- 2009/2010. године – опремање школе опремом и намештајем - РЕЦЕКО
- 2010/2011. године – опремање школе опремом – „Модернизација система средњег стручног образовања“
- 2011/2012. године – опремање школе опремом – ГИЗ
- 2012/2013. године – опремање школе опремом – локална самоуправа Бор
- 2015/2016. године – поставка ПВЦ столарије - локална самоуправа Бор
- 2017/2018. године – обнова фасаде и крова школе– Министарство просвете науке и технолошког развоја Републике Србије и локална самоуправа Бор
- 2017/2018. године – замена плоча на клупама и замена столица – Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
- 2018/2019. године – замена подних облога - Министарство просвете науке и технолошког развоја Републике Србије и локална самоуправа Бор (пројекат реализован у три сегмента)
- 2019/2020. године - замена врата и стакларника на наставничкој канцеларији - локална самоуправа Бор
- увођење АМРЕС мреже путем пројекта „Развој ИКТ инфраструктуре у установама образовања, науке и културе“ - Академска мрежа Републике Србије (АМРЕС), Министарство трговине, туризма и телекомуникација и Министарство просвете, науке и технолошког развоја
- 2022/2023. - опремање школе са 15 лаптопа, пројектора и носача за пројекторе- Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
- 2022/2023. - замена намештаја у кабинету бр.0 - донација Зијин Копер доо Бор
- 2023/2024. - замена беле технике у кабинету куварства - ЕТШ Бор
- 2023/2024. - санација хидрантске мреже - Град Бор

- 2023/2024. - репарација кухињских елемената у кабинету куварства - донација Зијин Копер доо Бор

Економско-трговинска школа има обавезу сталног подизања квалитета наставе. Школа је до сада имала искуства у раду са децом са посебним потребама, већина наставника активно користи ИКТ у настави, а од школске 2020/2021. године у употреби је електронски дневник. Наставници се континуирано обучавају, посећују семинаре и радионице из области којима се баве.

Школске 2013/2014. године у школи је спроведено спољашње вредновање. Резултати спољашњег вредновања су да је школа остварила 83,33% свих стандарда и 80% кључних стандарда за вредновање и по Правилнику о вредновању квалитета рада установа је оцењена оценом 3. Школске 2024/2025. године се очекује ново спољашње вредновање школе.

Водећи се чињеницом да Стратегија развоја образовања и васпитања у Републици Србији до 2030. препознаје значај и улогу ИКТ за унапређивање образовног система, резултати спољашњег вредновања директно су се одразили на постављање приоритета приликом сачињавања плана за унапређење рада.

Претходних неколико година се константно конкурише за набавку нових ИКТ наставних средстава у пројектима који постоје у нашој земљи али је очигледна потреба и за конкурисањем код донацијама других држава.

Школи недостаје међународно искуство, а с обзиром да је развој ИКТ наставних средстава и модерних образовних курикулума веома брз и интензиван, и да Школа има географски положај на тремеђи трију држава који подразумева често коришћење страних језика и разумевање и толеранцију међу различитим културама, потребно је да применимо тенденције развоја којима се тренутно тежи у Европској Унији. Непознавање страних језика такође доводи до тога да наставници не могу да користе иностране образовне и наставне материјале, па је потреба школе свакако и додатно усавршавање наставног кадра у вези са употребом страног језика.

Циљеви

Основни циљ коме треба да тежимо у 21. веку је побољшање квалитета наставног процеса и доступност квалитетног образовања свим ученицима, без обзира којој националности припадају, у каквим социјалним условима и у којим државама живе. Треба тежити и томе да сви учесници у наставном процесу познају што више страних језика, што ће им омогућити размену искустава са наставницима различитих националности у оквиру ЕУ, чиме ће се развити услови за што ширу сарадњу у будућности.

Потребе:

- квалитетан развој и модернизација образовања (развој нових метода и приступа за јачање образовног процеса)
- професионални развој појединаца
- развој језичних и ИКТ компетенција наставника и ученика
- већа међукултурална свест наставника и ученика

Циљеви:

- унапредити квалитет образовања
- развијати и користити нова и савремена наставна средства
- омогућити наставницима и ученицима да на часовима користе најсавременију опрему,
- константно упознавање са тенденцијама развоја у стручним областима за које се школују ученици;
- развијати дигиталне компетенције
- побољшати икт вештине примењене у одговарајућим стручним областима,
- побољшати икт вештине примењене у одговарајућим општеобразовним областима (друштвене групе предмета, природне групе предмета, спорт,...),
- унапредити компетенције за примену савремених информационо-комуникационих технологија у стручној пракси,
- стицати нове икт вештине и знања о начинима умрежавања школе са другим школама и организацијама;
- изградити међународну препознатљивост школе
- упознати европске системе образовања и васпитања,
- упознати начин функционисања и примену нових технологија у страним компанијама,
- побољшати знање и примену страних језика,
- промовисати мултикултуралност;
- побољшати мотивацију и задовољство послом и учењем.

План активности

Мобилност наставника је важан део развоја и модернизације установе. Због тога се планира већи број међународних активности и укључивање у различите пројекте.

Планиране активности:

- укључивање у еТwinning пројекте за ученике и наставнике,
- мобилност наставника, стручних сарадника и ученика у пројектима Супершкола,
- мобилност наставника, стручних сарадника и ученика у пројектима Ерасмус+ ,
- стратешка партнерства у пројектима Ерасмус+ ,
- учествовање на семинарима и вебинарима у сврху информисања наставника и успешног извођења свих пројектних активности,
- учествовање у ИПА пројектима;

У току и након наведених активности предвиђена је евалуација и презентација резултата и стечених знања кроз радионице и презентације, као и објављивање на веб страници школе и друштвеним мрежама.

Очекивани исходи

Ученици ће имати већу свест о култури других народа, дубље разумевање интеркултуралног дијалога и развиће већу толеранцију у односу на различите културе. Активнијом применом страних језика на часовима који се изводе на матерњем језику побољшаће своје језичке способности и више ће ценити учење страних језика.

Поред тога, ученици ће на предавањима у којима је више укључена употреба ИКТ алата и сами развити своје дигиталне вештине и коришћење ИКТ-а, не само за примену наученог, него и за саму комуникацију.

Извођењем наведених активности предвиђа се следећи утицај на ученике:

- атрактивнији програми за ученике,
- бољи образовни резултати,
- развој језичних компетенција,
- већа могућност запошљавања,
- мотивација за наставак школовања,
- активније учествовање у друштву,
- већа свест о вредностима ЕУ,
- већа међукултурална свест.

Извођењем наведених активности предвиђа се следећи утицај на особље:

- побољшање знања енглеског језика,
- коришћење стручне терминологије и поспешивање вештине комуникације,
- веће ангажовање за интердисциплинарну сарадњу у оквиру европских пројеката користећи е-Twinning платформу,
- унапређење педагошких способности разменом наставних метода и идеја са колегама других националности,
- размена искустава и праксе,
- стварање повољне радне климе и културе сарадње,
- иновативност и усклађивање с ЕУ стандардима, јачање националне културе и свести о припадности европском културном кругу.
- Извођењем наведених активности предвиђа се следећи утицај на саму школу:
- школа ће успоставити везе са другим европским школама и организацијама,
- даће свом школском плану интернационални фокус и побољшаће квалитет наставе страних језика
- изградиће бољу сарадњу између наставника, као и наставника и управе школе
- повећаће верску, расну, социолошку националну толеранцију међу ученицима и повећати њихову свест о различитим европским културама
- поспешиће сарадњу са родитељима и развитком школског сајта и других друштвених мрежа активније укључити како родитеље тако и локалну заједницу у активности школе.

План евалуације Развојног плана по областима квалитета

Постављене циљеве и задатке Стручни актив за развојно планирање пратиће у континуитету током целокупног периода за који је предвиђен.

Евалуација Развојног плана по областима квалитета ће се вршити од стране Стручног актива за развојно планирање, Тима за самовредновање и других тимова школе који ће бити укључени према потреби.

Стручни актив за развојно планирање ће током сваке школске године вршити праћење реализованих активности из Развојног плана за ту школску годину и сачинити Извештај о реализацији Развојног плана на крају школске године.

Тим за самовредновање ће у складу са планираном динамиком на почетку сваке школске године у свом плану рада одредити које области квалитета ће анализирати у току те школске године

На основу резултата вредновања квалитета рада за сваку област квалитета (на основу анализе школских докумената, педагошке документације, постојећих евиденција, резултата праћења различитих активности у школи и ван школе, посматрања часова, прикупљених података из спроведених истраживања, разговора, стручних дискусија, састанака, резултата спроведених анкета и других аналитичко-истраживачких активности за које се процени да су неопходне, постојећих извештаја о вредновању квалитета рада установе и друго) тим за самовредновање ће прикупљати, анализирати и обрађивати податке који се односе на предмет самовредновања и вршити процену квалитета предмета самовредновања.

На основу свеобухватне анализе, тим ће сачињавати извештај о самовредновању дате области квалитета као и акциони план за унапређивање квалитета рада у наредном периоду. Извештаји о самовредновању свих области квалитета и акциони планови ће бити основа за израду Развојног плана за неки наредни развојни период.

На крају петогодишњег периода Стручни актив за развојно планирање у сарадњи са свим осталим тимовима у школи израдиће у целини Извештај о реализацији Развојног плана за период од 2024-2029. односно за петогодишњи период реализације.

Такође, Развојни план школе је и предмет спољашњег вредновања. На основу извештаја о спољашњем вредновању, тим за обезбеђивање квалитета и развој установе сачињава План за унапређивање квалитета рада установе у областима дефинисаним стандардима квалитета рада установе, на основу кога се могу изменити развојни циљеви дефинисани развојним планом установе, и доставља га надлежној школској управи.

Стручни актив за развојно планирање

1. Милановић Лидија – председник
2. Петковић Весна – стручни сарадник
3. Павловић Звездица – наставник
4. Кенић Првановић Милена – наставник
5. Челебић Виолета – наставник.
6. Ескић Лидија – наставник
7. Мирчић Сандра – наставник
8. Стојановски Сања – наставник
9. Биковић Саша – наставник
10. Маринков Теодора IV₂ – представник УП
11. Шокац Андриано – представник СР
12. Николић Драган – представник ЈЛС

Развојни план школе ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Објављено на огласној табли школе: _____

Деловодни број: _____

У Бору, _____

Председник Школског одбора